

Iktatószám: DEENK/250-2/2017

Tételszám: 13.22.

Melléklet:

Éves beszámoló 2016

Éves beszámoló 2016

A dokumentum kódja	1.5.4.
Verziószám	1.verzió
Állománynév	Eves_beszamolo_2016
Oldalszám	oldal
Készítette	Könyvtári Tanács
Jóváhagyta	Könyvtári Tanács
A jóváhagyás dátuma	2017.02.08.
A hatálybalépés dátuma	2017.02.08..

főigazgató

Több szempontból is különleges évet tudhat maga mögött a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára. 2016-ban volt száz éve annak, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztertől átvette megbízatását az egyetemünk első könyvtárőre, aki e minőségben kezdett hozzá a könyvtár megszervezéséhez. A centenárium minden tekintetben áthatotta az elmúlt évünket. Gondolataink szüntelenül elődeink munkássága, céljai, küzdelmei, s öröksége körül forogtak. A jeles évforduló azonban nem csak a múlt előtti főhajtásról, hanem jelenünkről, jövőnkről és az előttünk álló kihívásokról egyaránt szólt. A visszaemlékezés során azt is meg akartuk érteni, hogy mi az elmúlt évtizedek üzenete a következő időszaknak, a következő száz évnél.

Az ünnepi rendezvénysorozat szervezésével egyidejűleg már a jövőt terveztük. A 2016-os év első felét a stratégia-alkotásnak szenteltük. Szilárd és konkrét jövőképet alkottunk, melynek eléréséhez alapos elemzésnek vettük alá magunkat és környezetünket egyaránt. A könyvtár teljes közösségét bevonó munka eredményeként született meg a DEENK Stratégiai terv 2016–2020 c. dokumentum, mely határozott vonalak mentén rajzolja fel a következő négyéves időszakra vonatkozó elképzeléseinket.

Az egyetem szenátusa által elfogadott és támogatott stratégia megalkotásának és jövőbeni eredményes megvalósításának hátterét a szigorú minőségirányítási elveken és gyakorlaton felépülő munka biztosítja. 2016-ban minden célkitűzésünket sikerült megvalósítani e területen. A Minőségirányítási Tanács egy évvel korábbi átszervezése és a munkatársak erőfeszítései mostanra már látható eredményeket hoztak, pozitív változásokat indítottak el a szervezet életében. A folyamatszemléletű, PDCA-elveken nyugvó feladatszervezés áthatja működésünk egészét, tevékenységünk minden területén érvényesül.

Tapasztalataink és megszerzett tudásunk birtokában bátran és önbizalommal telve nyújtottuk be az év közepén pályázatunkat a Könyvtári Minőségi Díj elnyeréséért. Törekvéseink e területen is meghozták gyümölcsüket, hiszen e sorok írásakor már ismert, hogy 2017-ben – az egyetemi könyvtárak közül elsőként – a DEENK vehette át a Díjat.

A szervezeti struktúra feladat-alapú átszervezésének folyamatai az év során rögzültek, s a mindennapi gyakorlat részévé válva mostanra már eredményei is érzékelhetővé váltak. Földrajzilag széttagolt intézményünk üzemeltetése gördülékenyebb és eredményesebb. A karbantartási feladatok területén sokszor évtizedes lemaradásokat sikerült pótolni, gazdálkodásunk átlátható, hatékony és racionális. A könyvtár egészén átívelő feladatokat egységes szempontok szerint szervezzük, a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználásával. Hatékony, egységes támogatást nyújtunk kutatóinknak feladataik ellátásában, problémáik megoldásában, s kiemelkedő szerepünk van olyan ismeretek átadásában, melyekre nagy igény mutatkozik a hallgatók körében. Javul a belső kommunikáció, innovatív kezdeményezéseink révén formálódik a DEENK egységes közössége. Tudatosabban építjük partneri kapcsolatainkat, s aktív párbeszédet folytatunk felhasználóinkkal. Világos célok és elképzelések vezetnek az új pályázati időszak lehetőségeinek kihasználásában. Az igények pontos ismeretében, alapos tervezéssel és reális elképzelések mentén, felkészülten várjuk a pályázatok eredményét.

Szerepünk az egyetem falain kívül is egyre erősödik. A város és régió kulturális intézményeivel való kapcsolataink új lendületet kaptak, együttműködésünk jelentős mértékben fejlődik. A DEENK a kulturális élet fontos tényezője, amit az is jelez, hogy a város meghívására részt veszünk a Európa Kulturális Fővárosa 2023 pályázat megalkotásában és lebonyolításában.

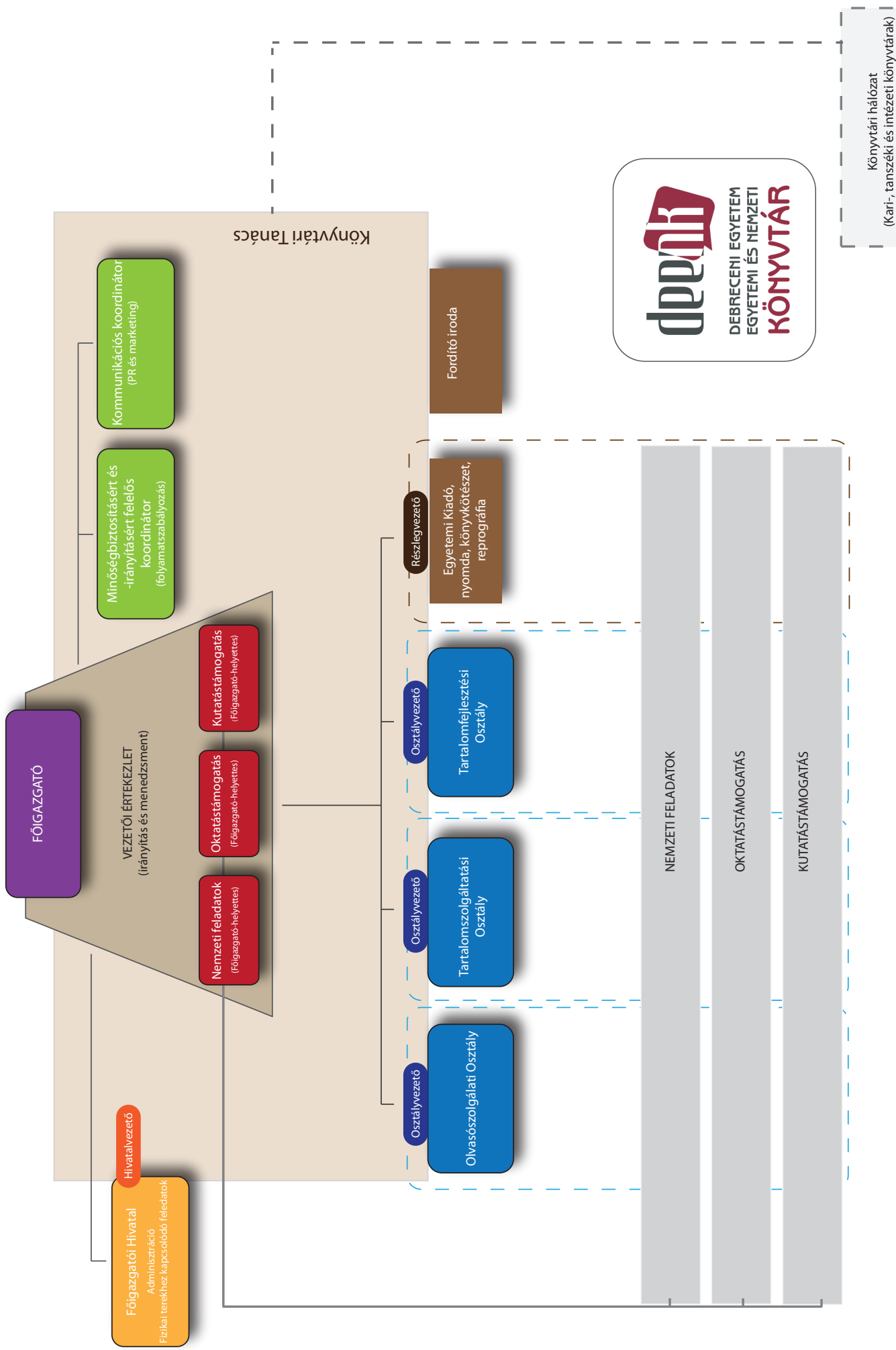
2016-ban bebizonyosodott, hogy a 2015-ben elkezdett munkánk eredményes lehet, céljaink jól megfogalmazhatók és megvalósíthatók. Ami akkor még a jövő bizonytalan fényében derengett, mára valósággá, kézzelfogható tényré vált. Szorgos és tevékeny évet tudunk magunk mögött, melynek eredményei újabb ösztönzést adnak a folytatáshoz, hiszen ma már látjuk: jó úton haladunk, érdemes folytatni, érdemes így folytatni.

Debrecen, 2017

Karácsony Gyöngyi
főigazgató

A DEENK KÖNYVTÁRAI

BTEK	Bölcsészettudományi és Természettudományi Könyvtár 4032 Debrecen Egyetem tér 1.
BCK	Böszörményi úti Campus Könyvtára 4032 Debrecen Böszörményi u. 138.
GYFK	Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar Könyvtára 4020 Hajdúböszörmény Désány István u. 1-9.
Kenézy ÉTK	Kenézy Élettudományi Könyvtár 4032 Debrecen Egyetem tér 1.
KCK	Kassai úti Campus Könyvtára 4028 Debrecen Kassai u. 26.
MK	Műszaki Könyvtár 4028 Debrecen Ótemető u. 2-4.
ZK	Zeneművészeti Könyvtár 4032 Debrecen Nagyerdei Krt. 82.

A DEENK 2015-től érvényes szervezeti felépítése

TARTALOM

Gazdálkodás, személyi állomány, infrastruktúra9	Oktatástámogatás 40
Gazdálkodás és humán erőforrás9	Kurzusok, tréningek, felhasználóképzések, könyvtárlátogatások.....40
Infrastruktúra és fizikai terek12	Online tananyagok40
Üzemeltetés.....14	Szakmai gyakorlatok biztosítása41
Adminisztratív feladatok.....15	Középiskolások közösségi szolgálata.....41
Olvasói terek fejlesztési lehetőségei15	Jövőbeni tervek41
Tervek 2017-re16	
Tartalomszolgáltatás17	Minőségirányítás 43
Gyűjteményszervezés17	A minőségfejlesztési projektben vállalt feladatainkat teljesítettük.....43
Gyűjteménnyel kapcsolatos tevékenységek.....20	Szervezeti önértékelést végeztünk a DEENK-ben.44
Tervek, fejlesztési javaslatok 2017-re.....21	Beadtuk a Könyvtári Minőségi Díj pályázatát44
Digitalizálás 22	Minőségfejlesztési terveink a 2017-es évre.....44
Olvasószolgálat 23	Kommunikáció, rendezvények, marketing 46
Előző évi tervek teljesülése23	A Ccom működése és szervezete 2016-ban.....46
Szolgáltatások.....23	Minőségirányítással kapcsolatos tevékenység.....46
Amerikai Kuckó.....28	Könyvtári arculat kiépítése47
Szakmai tervek 2017-re vonatkozóan.....28	Külső és belső kommunikáció szervezése.....47
Nemzeti feladatok29	Rendezvények48
Országos Dokumentum-ellátási Rendszer és könyvtárközi kölcsönzés29	Tudományos kommunikáció és szakmai kapcsolatok50
A nemzeti gyűjtemény.....31	Szakmai tervek 2017-re.....51
Tervek 2017-re32	Debreceni Egyetemi Kiadó (DUPress) 52
Tudománymetrika és tartalomszolgáltatás 34	Könyvkiadási stratégia52
iDEa Tudóstér34	Működési környezet52
Az MTMT35	Kiadói tevékenység.....52
A Debreceni Egyetem elektornikus Archívuma (DEA)35	Folyóiratkiadás a Méltisz 2.0-ban.....53
Weboldalak36	Könyvterjesztés.....53
Kutatástámogatás 37	Azonosító számok54
Kitágítjuk gyűjteményünk határait37	Reprográfia54
Támogatjuk a tudományos kutatást, biztosítjuk a láthatóságot37	Könyvkötészet55
Nyílt hozzáférés biztosítása.....38	Szakmai tervek55
Jövőbeni tervezés irányai39	A Debreceni Egyetem Fordító Irodája56

Gazdálkodás, személyi állomány, infrastruktúra

Gazdálkodás és humán erőforrás

A működés forrásai

A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár 2016. évi működése és gazdálkodása továbbra is **központi**lag, **egy összegben tervezett költségvetés** szerint zajlik. A DEENK-hez kapcsolódóan továbbra is fontos támogatási elem a speciális programok között nemzeti könyvtári feladatok ellátására rendelkezésre álló 85 000 ezer Ft elkülönített támogatás. A DEENK működési kiadásainak a Karokra/Központokra eső hozzájárulása ennek megfelelően a fenti összeggel csökken.

Az állami támogatást **saját bevételes források** és **pályázati lehetőségekből** származó források egészítik ki. A saját bevételek az üzemszerű működésből (olvasószolgálati díjak), az Egyetemi Kiadó alá szervezett kiadói, reprográfiai, kötetzeti szolgáltatásokból, valamint a Fordító Iroda tevékenységéből származnak. A Fordító Iroda és a reprográfia továbbra is önfenntartó, működésüket teljes egészében e forrásból biztosítjuk. Az év második felében az egyetemi polgárok számára a könyvtári beiratkozás ingyenessé vált, így működési bevételeink a tavalyinak kevesebb mint 50%-át teszik ki.

Működésünk során a lehető legnagyobb mértékben érvényesítjük a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség elvét és fokozottan figyelünk a vonatkozó szabályozások betartására.

Könyvtári egységeink (16 059 m²)* **üzemeltetési költsége** 219 968 ezer Ft összeggel szerepelt az egyetem központi költségvetésében. Pozitív változás, hogy ebben a korábbi évnek a fele, alig 6 millió Ft származik csak a könyvtár saját bevételeiből. **Dologi-működési költségeink** tervezése az ehhez kialakított kereteken történt a következő megosztásban: 25 000 ezer Ft a működési, 5 455 ezer Ft a nemzeti kereten. Ezt egészíti ki a saját bevételen tervezett 17 594 ezer Ft. A 2016. évben központi kereteken további 16 088 ezer Ft informatikai, 28 750 ezer Ft fejlesztési és 4 445 ezer Ft szervezeti kultúra fejlesztési összegeket különítettek el számunkra.

BEVÉTELI FORRÁSOK	ÖSSZEG (EZER FT)
Felügyeleti szervtől kapott támogatás	638 493
Pályázatokból kapott támogatás	4 000
Pályázatokból kapott EU-s támogatás	1 912
Működési bevétel	37 970
Pályázati bevétel, átvett pénzeszköz	4 800
Egyéb bevétel, átvett pénzeszköz	640
ÖSSZESEN	687 815

A DEENK bevételeinek megoszlása forrásonként

* A Debreceni Egyetem 2016. évi belső gazdálkodási költségvetése

KIADÁSOK FORRÁSONKÉNT	ÖSSZEG (EZER Ft)
Személyi juttatások	275 846
M.adókat terh. jár. és szoc.hoz.adó	74 213
Dologi kiadások	343 735
Beruházások	13 531
ÖSSZESEN	707 325

A DEENK kiadásainak megoszlása forrásonként

Személyi állomány és bérek

A DEENK teljes személyi állománya a 2016. december 31-i statisztikai létszám szerint 119 fő (ebből 7 fő részmunkaidős). Az év folyamán 5 fő nyugdíjazása, 8 fő gyermekgondozási távolléte, 1 fő közös megegyezéssel történő felmondása és 2 fő fizetés nélküli szabadsága miatt került sor a hiányzó erőforrás pótlására, helyettesítésére.

A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a tavalyihoz képest 4%-kal nőtt, jelenleg a könyvtári dolgozók 75%-át teszik ki. Az egyetemi alaptervekenységeket kiszolgáló oktatás- és kutatástámogatási szolgáltatások humán erőforrás-igényét évek óta saját bevétel forrásokból is kiegészítjük, melynek teljes bérkeretre vetített aránya tavaly határozottan csökkent: az előző évi 14% -hoz képest 2016-ban ez már csak 6 %-ot tett ki.

BÉRKERET	SZEMÉLYI JUTTATÁSOK (EZER Ft)	M.ADÓKAT TERH. JÁR. ÉS SZOC.HOZ.ADÓ (EZER Ft)	ÖSSZESEN	SZÁZALÉKOS ARÁNY
egyetemi	173 283	47 307	220 590	63%
nemzeti	61 414	16 213	77 627	22%
saját bevétel	15 842	3 930	19 772	6%
pályázati forrás	4 303	1 109	5 412	2%
kiadói jegyzetekkel kapcsolatos	8 546	2 290	10 836	3%
bérfejlesztés	12 457	3 364	15 821	5%
ÖSSZESEN	275 845	74 213	350 058	100%

A DEENK 2016. évi bér- és járulék-felhasználása forrásonként

A MANDA program keretében 12 kulturális közfoglalkoztatott segítette a könyvtár munkáját 2016-ban, akik közül heten visszakérültek a munka világába. Emellett 6 fő önkéntes az adminisztratív és feldolgozó munkában vesz részt, valamint 25 diák töltötte nálunk részben vagy teljes időben közösségi szolgálatát. A karokkal ápolt aktív partneri kapcsolat révén a 30 könyvtáros hallgató mellett a Gazdaságtudományi Kar (GTK) 14 hallgatója is nálunk töltötte gyakorlatát. A GTK hallgatói elsősorban a könyvtár gazdasági, valamint kommunikációs-marketing feladatainak ellátását segítették.

Pályázati források

A megelőző évhez hasonlóan, 2016 első felében is alacsony volt a pályázati aktivitás. Szeptembertől azonban számos Európai Unió projektet írtak ki, melyekből háromhoz nyújtottunk be pályázati igényt*. Az elbírálás jelenleg is zajlik, eredmény még nem született.

A pályázati lehetőségeket a könyvtár **stratégiai célkitűzései mentén** kutatjuk. Szisztematikusan gyűjtjük a lehetséges projekt-elképzeléseket, melyeket részleteiben kidolgozva előkészítünk és az egyes stratégiai célokhoz kapcsolunk. A pályázatok megjelenésekor így megfelelően előkészített, átfogó tervezetek állnak rendelkezésre.

Az év elején megtörtént a 2013-ban kezdett **EuropeanaCloud pályázat** pénzügyi zárása és tovább folytattuk a korábban elindított **OpenAIRE2020** és a **Tempus** pályázatokat. A hazai pályázati lehetőségek közül továbbra is aktívan részt vettünk az **Nemzeti Kulturális Alap (NKA)** pályázataiban. Ugyancsak pályázat útján hívtunk le az Emberi Erőforrások Minisztériumától 4 000 ezer Ft támogatási összeget a Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) működtetésére.

A Reformáció Emlékbizottsághoz benyújtott pályázatban 650 ezer Ft-ot nyertünk az **Erinnerungsorte im Spannungsfeld unterschiedlicher Gedächtnisse: Galeerenklaverei und 1848 c.** tanulmánykötet lektori honoráriumainak, kiadói előkészítési díjának és könyvbemutatójának támogatására.

Lehetőségünk nyílt megpályázni a HERJ folyóirat fejlesztését a Métisz platformon az **OpenAIRE FP7 Post-Grant Open Access Pilot alternative funding mechanism** keretében. Az így nyert 15 000 EUR támogatást a folyóirat OpenAIRE kompatibilissé tételére, ORCID azonosítók kezelésére, xml formátumú megjelenítésére és cikkszintű statisztika kialakítására használjuk fel.

NKA pályázatok

A Nemzeti Kulturális Alap 300 ezer Ft-os támogatása lehetőséget nyújtott a minőségbiztosításhoz szükséges **„Ügyfélszolgálati funkció fejlesztése”** nevű szakmai továbbképzés megvalósítására.

2015 végén módosítottak az Alap Könyvkiadás Kollégiumának könyvkiadási felhívásán: 2016-tól már könyvcsomag kiadására is lehet pályázatot benyújtani, ami fontos könnyítést jelent a korábbi címenkénti pályázati metódushoz képest. Ugyancsak 2016-ban jelent meg az a három mű is, melynek pályázatát még előző évben nyújtottuk be.

* EFOP-3.4.3-16 : Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében;

EFOP-3.6.1-16 : Intelligens szakosodást szolgáló intézményi fejlesztések;

EFOP-4.2.1-16 : Felsőoktatási infrastruktúra fejlesztése;

TÁMOGATOTT NKA PÁLYÁZATOK	KOLLÉGIUM	TÁMOGATÁS ÖSSZEGE (EZER Ft)
Gályaraboktól a kognitív pszichológiáig: DuPress – A könyv minden formája	Könyvkiadás Kollégiuma	3 000
Ügyfélszolgálati funkció fejlesztése szakmai továbbképzés megvalósítására	Közgyűjtemények Kollégiuma	300
Szalisznyó Lilla (szerk.): Egressy Gábor családi levelezése (1841-1865) munkacímű kritikai kiadás megjelentetésére	Könyvkiadás Kollégiuma	900
A sokszínű zenepedagógia c. kötet kiadása	Zeneművészet Kollégiuma	400
ÖSSZESEN		4 600

Az NKA által támogatott pályázatok 2016-ban

Infrastruktúra és fizikai terek

Az egyetem vezetésével kialakított jó kapcsolat és a megfelelő kommunikáció eredménye, hogy a könyvtár fejlesztési igényei támogatást nyernek az egyetem vezetésénél, s külön **központi támogatást** különítettek el fizikai tereink – sok esetben igen időszerű – fejlesztésére. Az infrastrukturális fejlesztés meghatározott ütemben halad, melynek alapja a 2015-ben kidolgozott átfogó középtávú tervezet. Ez az összes könyvtárunk javítandó, fejlesztésre szoruló infrastruktúráját tartalmazza. A terv alapján készül el az aktuális költségvetési évre vonatkozó legfontosabb fejlesztések listája, melyet a költségvetési tervhez csatolva nyújtunk be.

E folyamat eredményeként 2016-ban az alábbi fejlesztések valósultak meg közel 28 000 ezer Ft összegben.

Bölcsészettudományi és Természettudományi Könyvtár – BTEK

Elkezdődött a BTEK két raktárának felújítása: az A/11 („nagyörgős” raktár) és az FA2/1 sz. helyiséget („gumiraktár”) érintő munkák során korszerűsítettük a világítást, szellőző rendszert építettünk ki és polcrendszert szereltünk be.

Korszerűbbre cseréltük a Főigazgatói Hivatal elavult lámpatesteit, s új festést kaptak az épület munkaszobáiban lévő radiátorok. Ahol szükséges volt, a fűtőtestek mögötti falszakaszt is helyreállítottuk.

Egy korábban lezárt átjáró újbóli megnyitásával új tárgyalóhelyiséget alakítottunk ki az egykori kutató helyén. A lehetséges balesetveszély elkerülése érdekében a folyóirat olvasóban taposócsatornákat építettünk ki, s a konyha is korszerű világítást és tisztasági festést kapott.

A II. emeleti bejárat megfelelő átalakításával sikerült biztosítani az **akadálymentes bejutást** a könyvtár felső szintjére is. A vonzóbb olvasói terek érdekében esztétikusabb szemeteseket helyeztünk el és szelektív hulladékgyűjtési pontokat hoztunk létre.

Felújítottuk a Kötészet munkaasztalait, s hozzájuk magas, stabil munkaszékeket szereztünk be.

Megrendeltük továbbá a Kiadó környező falának a festését az alagsori folyosón és a „nagyörgős” raktár teljes felújítását is.

Böszörményi úti Campus Könyvtára – BCK

2016-ra már halaszthatatlanná vált, hogy a salétromos, omladozó vakolatot eltávolítsuk a BCK-raktár faláról. A munka során a falat lélegző vakolattal látták el és megtörtént a gördülő polcok szükséges javítása is. A szerkezet állandó és folyamatos karbantartására szerződést kötöttünk. Az alsorsori lépcsőház fala gipszkarton borítást kapott és helyreállítottuk az itt lévő mosdót is. A korszerűtlen nyílászárókat modernekre cseréltettük az alsorsori raktárban és az ott lévő munkaszobákban egyaránt. A kölcsönző ablakaira szalagfüggönyöket és modern világítótesteket raktunk fel. Az állományvédelmi kapu hatásfokának javítása, valamint a tűzvédelmi előírásoknak való teljes megfelelés érdekében megfordítottuk a kölcsönzőtér ajtajának nyitásirányát. Az olvasóterembe sikerült néhány régi, elavult iskolapadot modernebb íróasztalokra cserélni az egyetem központi raktárából. Ugyanígy cseréltük le a régi székeket a kölcsönzőben is.

A BCK korszerűsítése a jövőben is zajlik. A rövid távú tervekben az olvasóterem ablakainak szalagfüggönyökkel való felszerelése, a kölcsönzőtér teljes kifestése, újra parkettázása, ablakainak cseréje és az itteni kézmosó megszüntetése szerepel. Hasonló felújítás történik majd a földszinti három munkaszobában és a tárgyalóteremben is.

Kenézy Élettudományi Könyvtár – ÉTK

Az ÉTK-ban kisebb volumenű változások történtek. Itt is szalagfüggönyök kerültek a II. emeleti munkaszobák ablakaira, javítva a korábbi elégtelen árnyékolás hatásfokán. Időszerűvé vált a könyvek visszavételére használt könyvbedobó szekrény cseréje, amivel összekapcsolódva a falakra is új burkolat került. Új védőlemezt kapott a földszinti lépcsőház igen intenzíven használatnak kitett ajtaja is.

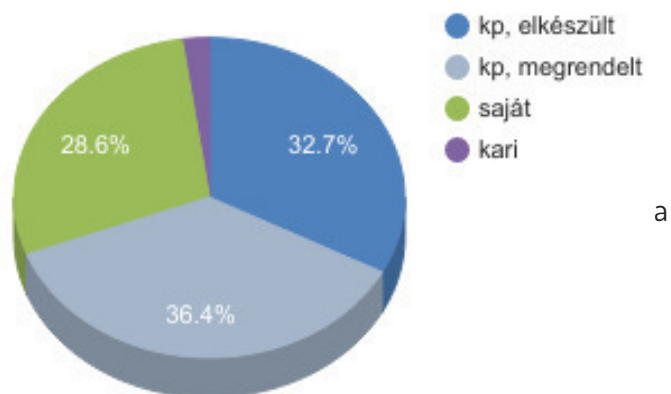
Műszaki Könyvtár – MK

A Műszaki Könyvtárban a raktár falainak tisztasági festése történt meg. A speciális lélegző festék várhatóan hatékonyan előzi meg a penészedést a jövőben.

Kassai úti Campus Könyvtára – KCK

A KCK-t érintő karbantartási feladatok közül kiemelkedik az épületbe vezető híd felújítása. Elvégezték emellett a szellőzőrendszer kitisztítását, s tisztasági festést kapott a mosdó, valamint a konyha. A harmadik emeleten szalagfüggönyökkel sikerült az évek óta problémát jelentő árnyékolást megoldani. Ugyancsak régi elmaradást pótolunk az épület ablakaira felrakott madár-sziluettkel, így óvva az arra repülő madarakat.

A munkatársak számára is igyekeztünk **kényelmesebb munkakörülményeket** megteremteni: új, ergonomikus székeket szerezünk be és monitoremelőket gyárttattunk az egyéni igények előzetes felmérése alapján. Nagyobb monitorokat vettünk azokra munkaállomásokra, ahol a munkavégzés ezt indokolta. Továbbá szalagfüggönyöket rakattunk fel azokra a munkaterületekre, ahol a napfény nehezítette a számítógép előtti munkavégzést, analóg telefonjaink jó részét pedig IP készülékekre cseréltük.

Infrastruktúra-fejlesztés összetétele 2016-ban

Optimalizáltuk a KCK-ban a nyitás/zárás folyamatát: szeptember óta a nyitást a portaszolgálat végzi, így az olvasószolgálatban dolgozó munkatársak mentesülhetnek ettől a teherből.

Irodatechnikai és egyéb felszereltség

Az év folyamán felülvizsgáltuk a könyvtár nyomtató- és multifunkciós eszközparkját. Erre azért volt szükség, mert az egyetem a jövőben központilag kívánja üzemeltetni teljes nyomtatási infrastruktúrát. A váltás első lépéseként az állomány felmérése történt meg, s ezt követően közbeszerzési eljárást indítottak a gépek beszerzésére és szervizelésére.

Eszközök	DB	Eszköz	DB
projektor	5	nyomtató	44
szkenner	4	e-book olvasó	13
kamera	2	switch	22
fényképezőgép	2	notebook/laptop	49
vonalkódolvasó	67	számítógép	384
IP telefon	92		

Informatikai infrastruktúra 2016-ban

A DEENK informatikai eszközparkjában jelenleg 384 db számítógépes munkaállomás található, melyből 327 van napi használatban. Az olvasóknak 191 db PC áll rendelkezésére, amiből 27 gép a könyvtári katalógust (OPAC) futtatja.

Az elmúlt év végén megkezdtük a teljes számítógéppark felülvizsgálatát, korszerűsítését. Ahol lehet, alkatrészekkel bővítjük a számítógépeket, ahol már ez nem elegendő újakra cseréljük az eszközöket. Az ezzel kapcsolatos folyamatleírás elkészült, a beszerzéseink és gépcserék már ennek mentén, szervezeten zajlanak. Ezt a munkafolyamatot, valamint a folyamat felülvizsgálatát 2017-ben is folytatjuk.

Üzemeltetés

Az épületek terv szerinti infrastrukturális fejlesztése mellett különös gondot fordítunk az állagmegővásra és a **napi hibák kiküszöbölésére is**. Az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatok rendszerezésére és kezelésére továbbra is a jól bevált OTRS rendszert* használjuk. A rendszer mostanra az üzemeltetési problémák jelzésének legfontosabb csatornája lett. A kollégák egy külön erre a célra létrehozott email címre (uzemeltetes@lib.unideb.hu) küldik az észlelt problémákat, melyeket az OTRS-ben felelősökhöz rendelünk és a feladat végeztével zárjuk a hibajegyet. 2016-ban 457 hibát rögzítettünk, s ebből 346-ot zártunk sikeresen.

Kiseb javításokra vagy karbantartási munkákra 112 munkaignyilő lapot adtunk le az egyetemi műhelyirodába, melyeket kivétel nélkül elvégeztek. Sikerült azt is elérnünk, hogy a nagytakarítások után egyetlen helyen sem jelentettek panaszt, ami pozitív fejlődést jelent a korábbi évekhez képest.

* Open-source Ticket Request System – ingyenes, nyílt forráskódú hibajegy-kezelő szoftvercsomag

Leltár

2016-ban is folytatódott a könyvtár tárgyi eszközei fizikai elrendezésének megfelelő alleltárok kialakítása, feltöltése. Az alleltár kódok kiválasztása az egyszerű beazonosíthatósági szempontok alapján történt, s az újonnan beszerzett eszközeink már ezekbe az alleltárakba kerülnek.

Befejeződött a használatban lévő informatikai eszközök összeírása és bevezetése az könyvtár által használt eszköznilyvántartó rendszerbe (GLPI).

Hasonló alapossággal tartjuk nyilván a névre kiadott eszközöket, pl. laptopokat is. A munkatársak számára kiadott informatikai eszközöket a könyvtári rendszerben (Corvina) is rögzítjük és kölcsönözzük, ami gördülékenyebbé teszi az ilyen eszközök adminisztrálását. A tartósan kiadott eszközökhöz pedig új, papír alapú nyilván-tartás készült.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy a **könyvtár leltára naprakész** és teljes rálátásunk van az eszközparkunkra. Pontosan adminisztráljuk az átirányításokat és eszköz-mozgásokat, melyek nyomkövetése átlátható, letisztult.

Az **informatikai selejtezés** az összes egységben befejeződött. Azokat az eszközöket, amelyek még SAP* beazonosításra várnak, kivitettük az Informatikai Szolgáltató Központ (ISZK) Kassai úti raktárába. Ezeket az eszközöket felülvizsgáljuk, és ami még használható, átkerül egy másik leltárkörzetbe, például általános iskolákba. A már nem használható, hibás vagy elavult eszközöket 2017-ben leselejtezzük.

Jelenleg folytatódik a használatban lévő eszközeink SAP-ban való visszakeresése és folyamatos a tönkrement bútoraink selejtezése is: 2016. év végén például 32 darab forgószéket cseréltünk ki újakra.

Adminisztratív feladatok

A központosítás kapcsán felmerült adminisztrációs problémák megoldása a 2015-ben megfogalmazott tervek szerint haladt. Két, korábban az olvasószolgálati osztályhoz tartozó munkatárs átkerült a Főigazgatói Hivatalhoz. Ennek köszönhetően bővíteni tudtuk az egyetemi belső postaszolgálat (Medipost) érkeztetési pontjaink számát, így csökkentve az ezzel kapcsolatos adminisztratív terheken.

További fejlesztéseket eszközöltünk a **munkarend- és szabadságnilyvántartó rendszerben**, s megoldást találtunk két könyvtárunk megrendeléseinek lebonyolítására, valamint a rendezvények cateringjének megszervezésére. A megrendelések kezelését bevezettük az OTRS rendszerbe.

Olvasói terek fejlesztési lehetőségei

2016-ban tovább folytattuk a tavaly már megkezdett munkát, amelynek célja, hogy az olvasói tereinket minél inkább az új igényekhez és új trendekhez alakítsuk. Célunk a kutatói és tanulási folyamatokat minden szinten támogató, inspiráló fizikai és virtuális környezet biztosítása felhasználóink számára. Ehhez szükséges a folyamatos megújulás, az új trendek nyomon követése és az új igények felmérése, ismerete.

Ezért felhasználói felmérést készítettünk az új olvasói terek iránti igények felmérésére 2016. október 17-26. között, anonim önkitöltéses módszert alkalmazva.

A felmérés konkrét célja az volt, hogy megvizsgáljuk milyen típusú olvasói terekre van igény Egyetem téren lévő könyvtárainkban. Emellett az is célunk volt, hogy tudassuk felhasználóinkkal azt az üzenetet, mely szerint foglalkozunk az olvasói terek kérdésével, látjuk az egyre inkább felmerülő új típusú igényeket. Tudni szeretnénk emellett a felhasználók véleményét arról, milyen típusú új terekre van igény, sőt saját ötleteiket, saját megjegy-

* Integrált vállalatirányítási rendszer

zéseiket is szívesen vesszük, várjuk. A felmérést kitöltők száma nagyon magas volt, összesen 1 402 fő válaszolt kérdéseinkre.

A könyvtári tereink újragondolása és újratervezése 2016-ban is tovább folyt, egyre konkrétabb célok, tervek, látványtervek, részletes kivitelezési tervek elkészítésével. Célunk, hogy megfelelő anyagi fedezet mellett fokozatosan megvalósítsuk az egyre konkrétanabb körvonalazódó terveinket.

Tervek 2017-re

Adminisztratív feladatok

- Hivatalban történt és várható személyi változások miatt a feladatok, munkakörök átalakítása.
- Folyamatleírások felülvizsgálata és részletes folyamatleírások elkészítése.
- A tevékenységünk, folyamataink igazítása a megváltozott egyetemi szabályozásokhoz.

Üzemeltetés

- A 2017-re elfogadott felújítási tervekben szereplő átalakítási munkálatok lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatok.
- A 2017-es költségvetésben elfogadott felújítások lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatok.
- A tervszerű IKT infrastruktúra karbantartási, fejlesztési tevékenységek lebonyolítása.

Gazdasági feladatok

- Könyvtár által fejlesztett számlakezelő rendszer (ERP) tisztítása.
- A saját informatikai eszköz leltár továbbfejlesztése a GLPI lehetőségeinek kiaknázásával.
- Az egyéb tárgyi eszköz-leltár naprakész kialakítása.
- A Fordító Iroda tevékenységének átláthatóvá tétele.
- Felkészülés a 2018-as költségvetés tervezésének támogatására.

Pályázatokkal kapcsolatos feladatok

- A benyújtott EFOP pályázataink lebonyolításával kapcsolatos feladatok.
- OpenAIRE2020 pályázat lebonyolításával kapcsolatos feladatok.
- A TEMPUS és az OpenAIRE FP7 Pilot projekt zárása.

Tartalomszolgáltatás

A DEENK 2016–2020 időszakra vonatkozó stratégiájában szereplő fókuszterületek egyike, egyben működésünk fontos alappillére a könyvtári gyűjtemény. Nyomatott és elektronikus gyűjteményeink tudatos fejlesztését alapfeladatunknak tekintjük. Stratégiai céljaink között szerepel, hogy biztosítjuk kutatóink, oktatóink és hallgatóink számára a szükséges információk megtalálását és hozzáférését. Folytatjuk a mindenkori igényekre alapozott, tudatos gyűjteményépítési és tartalomszolgáltatási tevékenységünket.

Gyűjteményszervezés

Gyűjteményünk építése az előző évekhez hasonlóan az alábbi négy fő forrásra támaszkodva valósult meg:

Vásárlás

Állományunk gyarapodásához nagyban hozzájárult a karok által biztosított pénzügyi forrásból, illetve pályázati keretektől történő dokumentumvásárlás. A Debreceni Egyetem karai saját oktatási-kutatási tevékenységük támogatásához különböző mértékben finanszírozták az adatbázis, folyóirat és könyvbeszerzést. Könyv- és magyar folyóirat vásárlásra 32 119 ezer Ft-ot biztosítottak a 2016-os költségvetésben. ODR szolgáltató könyvtárként az Emberi Erőforrások Minisztériumától kapott támogatásból* 4 488 ezer Ft-ot költöttünk dokumentum-beszerzésre.

A gyűjteményépítés folyamán részben az újonnan megjelenő kiadványok közül válogatunk, részben a használati és előjegyzési statisztikákat figyelembe véve gyarapítjuk a többes példányok számát. Minden esetben szem előtt tartjuk az oktatói, kutatói, hallgatói igényeket, igyekszünk biztosítani az oktatáshoz, kutatáshoz szükséges irodalmat.

Kötelezpéldányok

Állományunk bővülésének továbbra is jelentős forrását képezik a kötelezpéldányok. 2016-ban 13 alkalommal került sor a kötelezpéldányok elszállítására az Országos Széchényi Könyvtárból, mely során összesen 22 200 db könyv, CD, CD-ROM, kotta és térkép, illetve 4600 folyóirat kurrens számai és számos aprónyomtatvány került könyvtárunkba.

Ajándék, csere

Jelentős számú dokumentum került a gyűjteményünkbe ajándék, hagyaték és csere forrásból. Az év elején az **NKA Könyvtámogatási programjának** köszönhetően nyilvános könyvtárként és ODR könyvtárként is igényelhetünk dokumentumokat: összesen 1 322 db-ot, 3 811 ezer Ft értékben. A **Márai V. program** keretében 193 db kiadványt kaptunk 498 ezer Ft értékben. A **Debreceni Egyetemi Kiadótól** 260 példányt kaptunk és vettünk állományba 494 ezer Ft értékben, melyekből címenként egy példányt az Egyetemi Emlékkönyvtárban, illetve az Élettudományi Könyvtár különgyűjteményében archiváltunk.

A diaszpóra magyarság könyvtári, levéltári örökségének összegyűjtését az Országos Széchényi Könyvtár szervezésében a **Mikes Kelemen Program** vállalta fel. A Magyarországra érkező dokumentumok köréből könyvtárunk szakreferensei is rendszeresen válogatnak, sok értékes hungarikával gazdagítva állományunkat.

Az Ausztria Gyűjtemény állománya a bécsi **Európai, Integrációs és Külügyi Minisztérium** jóvoltából 122 db könyv-

* A 2015. évi ODR pályázatból

vel gyarapodott 2016-ban 928 ezer Ft értékben, továbbá 21 előfizetett folyóirat (302 ezer Ft értékben) áll az érdeklődők rendelkezésére.

Magyarországi és nemzetközi cserepartnereinktől 779 db könyv és folyóirat került könyvtárunk gyűjteményébe, összesen 2 802 ezer Ft értékben. Az összesített adatok alapján 2016-ban a DEENK állománya 31 151 db kiadvánnyal gyarapodott 174 919 ezer Ft értékben.

	KÖNYV, FOLYÓIRAT- KÖTET	KARTOGRAFIAI DOKUMENTUM	NYOMTATOTT ZENEI DOKUMENTUM	HANG- DOKUMENTUM	KÉP- DOKUMENTUM	ELEKTRONIKUS DOKUMENTUM	EGYÉB	ÖSSZESEN	ÉRTÉK (EZER Ft)
ÉTK	2 624	-	-	-	-	3	97	2 724	85 896
ZK	39	-	89	7	1	-	-	136	384
BTEK	14 093	26	67	673	156	2	7 770	22 787	50 600
ATK	1 002	-	-	-	-	-	-	1 002	6 556
TK	3 434	-	-	-	-	8	-	3 442	26 886
MK	401	-	-	-	-	2	-	403	3 082
GYFK	639	-	-	11	6	1	-	657	1 515
ÖSSZESEN:	22 232	26	156	691	163	16	7 867	31 151	174 919

Állománygyarapodás a DEENK-ben 2016-ban – dokumentumtípusonként

	BTEK		ÉTK		TK		ATK	
	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)
OSZK köteles	18 180	35 738	1215	3 480	1346	3 900	290	514
Helyi köteles	108	258	125	197	12	20	-	-
Vásárlás	774	2 987	943	81 010	1573	21 700	533	5 683
Csere	735	2 564	16	61	27	175	1	1 000
Ajándék	2 990	9 053	425	1 148	484	1 090	178	359
ÖSSZESEN:	22 787	50 600	2724	85 896	3442	26 886	1 002	6 556

Állománygyarapodás a DEENK-ben 2016-ban – beszerzési típusonként I.

	MK		ZK		GYFK	
	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)	DARAB	ÉRTÉK (EZER Ft)
OSZK köteles	190	391	5	7	98	146
Helyi köteles	15	18	-	-	-	-
Vásárlás	155	2 599	11	146	468	1 166
Csere	-	-	-	-	-	-
Ajándék	43	73	120	230	91	204
ÖSSZESEN:	403	3 082	136	384	657	1 515

Állománygyarapodás a DEENK-ben 2016-ban – beszerzési típusonként II.

Állományba vételüket követően megtörtént a felsorolt forrásokból származó dokumentumok formai és tartalmi feldolgozása. 2016 elejétől a DEENK valamennyi egysége a Corvina JavaACQ moduljában gyarapítja állományát, ezáltal **állomány-nyilvántartásunk egységessé vált**. A kurrens kiadványok mellett jelentős számú retrospektív példány is bekerült az online katalógusba. A feldolgozó munka egységesebbé tétele érdekében a formai feltárással foglalkozó munkatársak részére egynapos oktatást, tapasztalatcserét szerveztünk. Az új kollégák, érdeklődő tanszéki könyvtárosok kéthetes tréning keretén belül ismerkedhettek meg a könyvek bibliográfia leírásával és gyarapításával.

A vonatkozó rendelet* értelmében végeztük a tervszerű **állományapasztást**, a dokumentumok selejtezés vagy egyéb ok címén történő kivezetését. Összesen 3 026 dokumentum kivonása történt meg az állományunkból 864 ezer Ft értékben.

Folyóiratok

A magyar folyóiratokat kiadókon, terjesztőkön keresztül rendeltük. A címfeleségek száma **nem változott jelentősen** az elmúlt évihez képest. 2016-ban 264 címre fizettünk elő, 338 példányban 4 600 ezer Ft értékben.

A külföldi időszaki kiadványok előfizetésére közbeszerzési eljárást folytattunk le. 2016-ban 118 db print, 116 db print+online és 64 db online folyóiraatra fizettünk elő 104 244 ezer Ft értékben. Az adatbázisokban 28 289 folyóirat érhető el.

A 2016-os **közbeszerzési eljárást**, bár időben elkezdtük, mégsem sikerült december végéig lezárni, így a megrendelt nyomtatott és online külföldi folyóiratokhoz való hozzáférésben 2017 elején fennakadások várhatók.

Folyóiratok analitikus feltárása

A folyóiratok analitikus feltárása a debreceni (tibidb) és a régi magyar folyóiratok (regedb) adatbázisában folyik. **Új leírások készültek** a következő folyóiratokhoz: Hortobágy, Magyar Hírmondó, Debrecen Nagy-váradi Értesítő. Megtörtént a korábban elkészült folyóirat-rekordok (Debreczeni Főiskolai Lapok, Magyar Protestáns Egyházi és Iskolai Figyelmező) linkcseréje is. Az elsősorban a MANDA program keretében elkészült leírások révén tovább bővült a **Magyar folyóiratok és hírlapok** honlap tartalma.

Adatbázisok, e-könyvek

Adatbázisok beszerzésére 2016-ban 282 245 ezer Ft-ot fordítottunk. A hozzáférhető 54 adatbázisban 28 teljes szövegű, 10 referáló és indexelő, valamint 16 egyéb adatbázis található. Az elmúlt öt évben mind az adatbázisaink száma, mind a beszerzésükre fordított összeg **növekedett**. 2016-ban 2 638 e-könyvvel nőtt az állományunk, ami többek között a Arcanum+ megvásárlásának köszönhető. Az adatbázison keresztül több mint ezer digitalizát monográfiához és lexikonhoz férünk hozzá.

* 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelete

MEGNEVEZÉS	ÖSSZEG (EZER Ft)
Adatbázisok EISZ	230 093
Adatbázisok	52 152
Külföldi folyóiratok	104 244
Könyv, magyar folyóirat, CD, DVD (saját és kari keret)	37 269
OpenAccess cikkjelzési díj	11 838
ÖSSZESEN	435 596

Dokumentum- és adatbázis beszerzés 2016-ban

Gyűjteménnyel kapcsolatos tevékenységek

Az elmúlt év folyamán több gyűjteményünkben és tanszéki könyvtárunkban is végeztünk állományellenőrzést. A BCK-n az ellenőrzés során a szabadpolcos állományrészt állományvédelmi mágnesszalaggal is elláttuk.

Muzeális dokumentumok kezelése

A muzeális dokumentumok kezelésére vonatkozó szabályzat* alapján megkezdődött a tanszéki és intézeti könyvtárak állományában található dokumentumok feltérképezése. A Bölcsészettudományi Kar könyvtáraiból érkeztek be listák, amelyek alapján lehet majd folytatni a dokumentumok katalógusba építését és ezen keresztül a jelentési kötelezettség teljesítését.

Hónapokon keresztül nagy erővel folytattuk a Díszmű-szint revízióját. A munkatársak kitartó munkájának köszönhetően a teljes gyűjtemény ellenőrzése megtörtént, csak azoknak a köteteknek a rendbetétele maradt még hátra, amelyek valamilyen szempontból problémásak, esetleg nincsenek a helyükön. A revízióval egyidejűleg feltérképeztük az állomány feldolgozottságát. Ez alapja lehet a közeljövő retrokonverziós munkálatainak.

Állományrendezés, raktározás

A szűkös raktári férőhelyek az elmúlt időszakban egyre komolyabb problémát jelentettek a DEENK több egységében. A tavalyi év közepére a BTEK-ben tarthatatlanná vált a helyzet: nem maradt hely a kurrens állomány gyarapodásának. A nyár folyamán belső állomány-átrendezéssel sikerült átmenetileg helyet biztosítani, de a raktári kapacitás bővítése elengedhetetlenné vált.

2016 november 1-jétől a Diószegi úti külső raktárunk mellett új, 355 m² alapterületű helyiséget bérelünk az Agrárius Kft-től. Az új raktárba november közepén kezdtük el kiköltöztetni a könyveket: a BTEK-ből a keleti szárny 8. emeletén található, kevésbé használt állományrészt, mintegy 1 326 méternyi anyagot és a BCK-ról több ezer szakdolgozatot, melyek feldolgozást követően kerültek az új helyükre. A raktárszint külső raktárba történő költöztetése még be sem fejeződött, 2016 végén máris új feladat előtt állunk: a Duplumtárban elhelyezett könyvállomány költöztetését kell megszerveznünk, illetve el kell végeznünk a folyóirat gyűjteményrész selejtezését, meglévő állományunkkal történő összefésülését és a szükséges címek állományba vételét.

*Szabályzat a muzeális értékű dokumentumok kezelésére és feldolgozására a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárában és a hálózati könyvtárakban

Tervek, fejlesztési javaslatok 2017-re

- A Corvina folyóirat moduljának (JavaSER) bevezetése a BCK-n, a és a katalogizáló modulban (JavaCAT) történő katalogizálás elindítása egyes tanszéki, intézeti könyvtárakban.
- E-könyv rendelések folytatása.
- A közbeszerzés előkészítésének és elindításának előrehozása.
- A duplumtár raktárszint új helyre költöztetése.
- Helyi továbbképzés a DEENK munkatársai és érdeklődő tanszéki könyvtárosok számára tartalmi feltárásról, folyóirat feldolgozásról.
- Az elkészült összeírások alapján tervet kell készíteni a még regisztrálatlan muzeális dokumentumok retrokonverziójáról.
- Az analitikus feltáró munka folytatása, elsősorban a Hortobágy, a Debrecen Nagyváradi Értesítő és a Magyar Hírmondó folyóiratokkal.
- Tovább kell haladni a DEA-s linkek analitikus rekordokba való automatikus konvertálásával illetve manuális cseréjével.

Digitalizálás

A digitalizálási folyamatainkat 2016-ban alapvetően meghatározta a könyvszkenner hiánya, amely nagyban behatárolta, hogy milyen típusú dokumentumokat tudunk digitalizálni. (Ez a probléma 2017-ben várhatóan megoldódik, amely nagy előrelépést jelent majd jövőbeni digitalizálási tevékenységünkben.) A 2016-os év fő tevékenységét a 2015-ben megkezdett munkák folytatása, befejezése adta, amit aktuális igényekkel kapcsolatos feladatok egészítettek ki.

Tovább folytattuk a legfontosabb, legérdekesebb, vagy legértékesebb könyvtártörténeti források digitalizálását, amelyek közül több anyagot is felhasználtunk a könyvtár létrejöttének 100. évfordulójával kapcsolatos ünnepség során. Folytatódott a könyvtári évkönyvek, irattári dokumentumok, a DEK Könyvtári Tanács jegyzőkönyveinek és a könyvtárra vonatkozó tervrajzok digitalizálása, összesen több mint 6 500 oldalnyi anyaggal. Az 1956-os megemlékezésekhez kapcsolódóan 99 db 1956-os röpirat elektronikus formátumát készítettük el.

Befejeztük debreceni Iskolai Értesítők példányainak digitalizálását, amelyet egyfelől a régió, a nagy múltú iskolaváros helytörténeti értékeinek megőrzése, másfelől a magyar oktatás- és tudománytörténeti kutatások segítése is indokolt. Idén 6 100 digitalizált oldalt készítettünk el. Ennek köszönhetően kijelenthetjük, hogy az állományunkban jelenleg megtalálható nyomtatott Iskolai Értesítők digitális változatai mind elkészültek. (A munka során nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy a már online elérhető példányokat ne készítsük el újra.)

Szintén tovább folytattuk az egyik leggazdagabb és legértékesebb digitális állományunk, a régi magyar, debreceni és egyetemi folyóiratok továbbépítését. Ebben az évben az egyetemi folyóiratok kapták a legnagyobb hangsúlyt, közel 15 ezer oldalnyi elektronikus oldal elkészítésével. Ezentúl az Egyetemi Évkönyv és Almanach digitalizálása is folytatódott – közel 5 000 oldal elkészítésével.

Tervünk az eddig kijelölt irányvonalak mentén tovább haladni a kijelölt feladatokkal. Ezentúl a Digitális Könyvtár egyes gyűjteményi oldalainak megújítását is tervezzük, hogy sokkal több információval szolgáljanak a felhasználók számára. Továbbra is fontosnak tartjuk az egyetemen folyó oktatást és kutatást támogató digitalizálás erősítését, mint feladatot.

DIGITALIZÁSI FELADAT	FELVÉTELOLDALAK SZÁMA
100 éves a könyvtár	6 538
Egyetemtörténeti források	5 508
1956-os plakátok, röpiratok	99
Egyetemi folyóiratok	14 893
Iskolai Értesítők	6 114
ÖSSZESEN	33 152

Digitalizálás mértéke 2016-ban

Olvasószolgálat

Az elmúlt évben tovább folytatódott a **könyvtári szolgáltatások egységesítésének** korábban megkezdett folyamata, annak érdekében, hogy az olvasók a DEENK minden könyvtárában teljesen azonos feltételekkel, azonos színvonalú szolgáltatásokat vehessenek igénybe. Ebben megerősít minket, hogy a korábban már bevezetett hasonló változtatások rövid időn belül igazolódtak, mind az olvasók, mind a könyvtárosok pozitív módon értékelik őket.

A munkaszervezésben alkalmazott új elv szerint az ügyeleti pontokon általánossá vált a **munkaerő átcsoportosítása**: a munkatársak egy része több könyvtárunk között mozogva, több ügyeleti ponton is ellátja feladatát. Ez a helyettesítések és a szabad kapacitások, háttérmunkák szervezésében jelent előnyt, amellet, hogy a kollégák szakmai és gyakorlati tapasztalatait is nagy mértékben gazdagítja.

A hatékonyság javítása érdekében törekszünk a minőségirányítási szempontok és PDCA elv határozott érvényesítésére. Elvégeztük a olvasószolgálati munka teljes felülvizsgálatát, átellenőriztük a folyamatokat, s ahol kellett, újakat hoztunk létre.

Fokozottan figyelünk a **munkatársak visszajelzéseire** is. A dolgozói elégedettség-mérés mellett a dolgozói értékelés alkalmával lehetőségünk nyílt arra is, hogy vezetők és beosztottak közösen értékeljék az eddigi munkát és közösen határozzák meg a további irányokat.

Előző évi tervek teljesülése

Erőforrásaink átcsoportosításával sikerült jobban az igényekhez igazítani nyitva tartásunkat. Ennek tapasztalatai alapján további igényfelméréseket tervezünk, s újabb változtatásokat alapozunk meg.

Az év végére alakult ki az az elképzelés, hogy az olvasószolgálati feladatok szervezését és irányítását – hasonlóan a szervezeti struktúránkhoz – szintén **feladatközpontúvá** alakítjuk. A központi elvek szerint kialakított feladat-alapú szervezéstől hatékonyabb munkaszervezést, következetességet és jobb kommunikációt várunk. A közös folyamatokon alapuló tevékenység megteremti az egységes szolgáltatási színvonalat a DEENK minden könyvtárában, s emellet megkönnyíti a munkaerő mozgásának lehetőségét, biztosítja az átjárhatóságot is.

Raktárainkat, **tárolási kapacitásunkat is felmértük**, az állomány megfelelő elhelyezésének és a kiszolgáláshoz igazodó elrendezés érdekében. Az év folyamán belső átrendezésekkel, további külső raktár bérlésével, a kijelölt állományrészek átszállításával biztosítottuk a hatékonyabb működést.

Megkezdttük **szabályzataink felülvizsgálatát** is. A szolgáltatásaink körében bekövetkezett változások indokoltá tették a könyvtárhasználati szabályzat módosítását. Az új szabályzat kialakításakor nem csak a tartalmi relevancia, de a formai átalakítás is fontos szempontként szerepel, annak érdekében, hogy a felhasználók számára is könnyen befogadható legyen. A panaszkezelés folyamatát az alkalmazott és elvárt gyakorlatnak megfelelően alakítottuk ki, az ehhez kapcsolatos eljárásrendünk is elkészült.

Szolgáltatások

Az olvasószolgálat a könyvtár stratégiájával összhangban működik, hiszen feladataink ellátásakor annak minden aspektusával kapcsolatba kerülünk. Ahogy az olvasói terek kialakításával kapcsolatban is fontosnak tartottuk a felhasználók szempontjait, úgy szolgáltatásaink kialakításakor is nagyban támaszkodtunk az elégedettségi felmérések eredményeire, s az azokban megfogalmazott igényekre. A visszajelzésekben igen sarkalatos pontként emelkedik ki az önkiszolgáló nyomtatás és másolatszolgáltatás fejlesztésének kérdése, ami a nyomtatási

rendszer (SafeQ) verziófrissítésével részben megvalósult és a könyvtári géppark cseréjével várhatóan tovább javul majd.

Olvasói regisztráció

2016 szeptemberétől az egyetem oktatóinak, dolgozóinak és hallgatóinak **térítésmentessé vált a könyvtári beiratkozás**. A pénzügyi adminisztráció megszűnése és az ezzel együtt létrehozott **online beiratkozási felület** révén szükségtelenné vált a személyes megjelenés. Ez lényegesen kényelmesebbé tette a beiratkozási procedúrát a felhasználók számára, de jelentősen tehermentesítette az olvasószolgálatban dolgozó munkatársakat is.

További könnyítést jelent a folyamatban, hogy az egyetemi polgárok a közös egyetemi kártyát, a DEKa kártyát használják olvasójegyként. A minden egyetemi polgár számára elérhető kártyával a külön olvasójegy kiállítása és kezelése is szükségtelenné vált.

Nyitvatartás

A DEENK igyekszik minden könyvtárát a felhasználói igényekhez igazítva, a lehető legtovább nyitva tartani. A **nyitvatartási napok száma** átlagosan 284 nap, a heti átlagos nyitvatartási órák száma 65 volt az elmúlt évben. Előbbi az ünnepnapok alakulásának, valamint az év végi ünnepi nyitvatartásnak köszönhetően lett 10 nappal több, mint az előző évben. Az év során a Zeneművészeti Könyvtár nyitvatartása is változott, amit olvasóink szívesen fogadtak: 7.30-12.30 helyett délután is nyitva tart, 15.30-ig. Ebből adódóan növekedett az átlagos ügyfélfogadási óráink száma a tavalyi adathoz képest.

Augusztus 1-12. között a DEENK minden könyvtára zárva tartott az olvasók előtt, de a karok nyári bezárása miatt három könyvtár (ZK, MK, GYFK) ennél tovább maradt zárva augusztus folyamán. A nyári hónapok alatt könyvtáraink rövidebb nyitvatartással üzemelnek, de a három nagyobb könyvtár (BTEK, ÉTK, KCK) a hét egy-egy napján hosszabb nyitvatartást kínált, melyeket egymáshoz képest úgy igazítottunk, hogy az olvasók a lehető legtovább vehessék igénybe a DEENK szolgáltatásait valamelyik könyvtárban. A szolgáltatási helyek normál nyitvatartásához a szeptemberi tavénkezdéskor térünk vissza.

Vizsgaidőszakok nyitvatartása

Immár negyedik éve hosszabbított nyitvatartással üzemelt az ÉTK a nyári és téli vizsgaidőszakokban. 2016-ban 8-8 héten át biztosítottuk az éjfélig tartó tanulás lehetőségét a hallgatóknak.

A könyvtárosok a napi munkájukon túl, a heti plusz órákat egymás között beosztva vállalják a hosszabbított ügyeletet. A téli vizsgaidőszakban 164 plusz munkaórát, nyáron pedig 172 plusz munkaórát osztottak el ilyen módon.

A hosszabb vizsgaidőszaki nyitvatartás igénye más könyvtárban is felmerül, melyekre igyekszünk megfelelő megoldással reagálni. Az év végi vizsgaidőszak második felében – 2017 januártól – a Műszaki Könyvtár nyitvatartását két órával nyújtjuk meg, s 16 óra helyett 18-ig lesz látogatható.

A hosszabbított nyitvatartás igényét az ÉTK-ban gyűjtött adatok határozottan alátámasztják. A legnagyobb kihasználás jellemzően a vizsgaidőszak 2-3. hetére esik, de most a 4. héten is nagy forgalom mutatkozott. December végén, január elején rendszeresen 165-177 fő maradt a könyvtárban 20 óra után, de ennél is több, 189-200 főt számoltunk a nyári időszakban. A létszám 22 óra után sem csökkent 100 alá, s az éjféλι zárás előtt is rendszeresen 40-80 hallgató használja tereinket.

A könyvtári terek használatára mutató olvasói igényt jelzi, hogy a BTEK olvasótermeinek kihasználtsága is duplájára nőtt ezen időszakokban.

Olvasói forgalom, kölcsönzés, tranzakciók

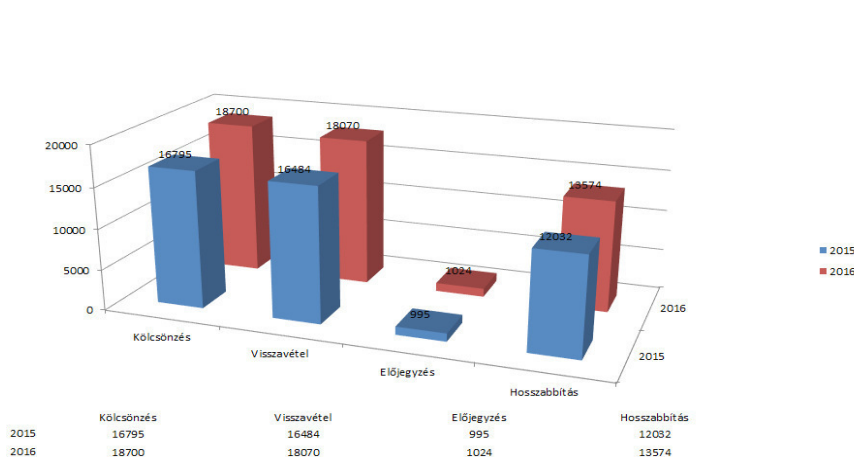
A Gazdaságtudományi Kar kivonulása a Kassai úti Campusról továbbra is érezhető hatással van a két érintett könyvtár forgalmára. A Kassai úti könyvtárunkat előszeretettel használják helyben tanulásra, kedvező nyitvatartási ideje miatt, szakirodalmat viszont inkább a Böszörményi úti Campus könyvtárából kölcsönöznek. Utóbbi könyvtárra nézve megvizsgáltuk a nyitvatartásra vonatkozó igényeket, s e tekintetben is kedvezőbb, az olvasók számára hasznosabb megoldás kidolgozásába kezdünk.

Az online regisztráció következtében a beiratkozáshoz nem keresték fel annyian a könyvtárakat, de a személyes kölcsönzés miatt továbbra is nagy forgalmat bonyolítottunk le a tanévkezdéskor. A beiratkozás egyszerűsítése és az ingyenessége az olvasók számának jelentős emelkedését eredményezte: 10 763 új beiratkozót regisztráltunk, ami közel duplája a tavalyi beiratkozók számának (5 719). A beiratkozások több mint 40%-a a tanévkezdéskor történik.

Az olvasószolgálat díjából származó bevételünk viszont felére esett vissza, hiszen ennek fő forrását a beiratkozási díjak jelentették. A szeptemberig tartó időszak beiratkozásaiból, a késedelmi díjakból, kártérítésekből, könyvtárközi és reprográfiai bevételekből keletkező bevétel 10 840 ezer Ft volt, ami mindössze 41%-a a 2015-ös évi bevételnek.

Kölcsönzés

A könyvtári tagok számának emelkedése jótékonyan hatott a kölcsönzési tevékenység alakulására is. Az évről-évre jellemző csökkenő tendencia megállt, s enyhe emelkedés mutatkozik kölcsönzések (11%) és a hosszabbítások (12,8%) terén.

Olvasószolgálati tranzakciók 2015-16

Előjegyzés

Az ingyenessé vált előjegyzés számai azonban nem emelkedtek jelentős mértékben. A teljes könyvtárra vetített, csupán 3% körüli elmozdulásból arra következtetünk, hogy a vásárolt tankönyveknek mind a mennyisége, mind a minősége találkozik a felhasználók igényeivel.

Ugyanakkor, könyvtáranként vizsgálva már árnyaltabb képet kapunk: míg a BTEK és ÉTK esetében csökkenés látható, a Kassai úti Campus könyvtárában 25%, a GYFK és BCK esetében 33%, illetve 50% a növekedés e szolgáltatás tekintetében.

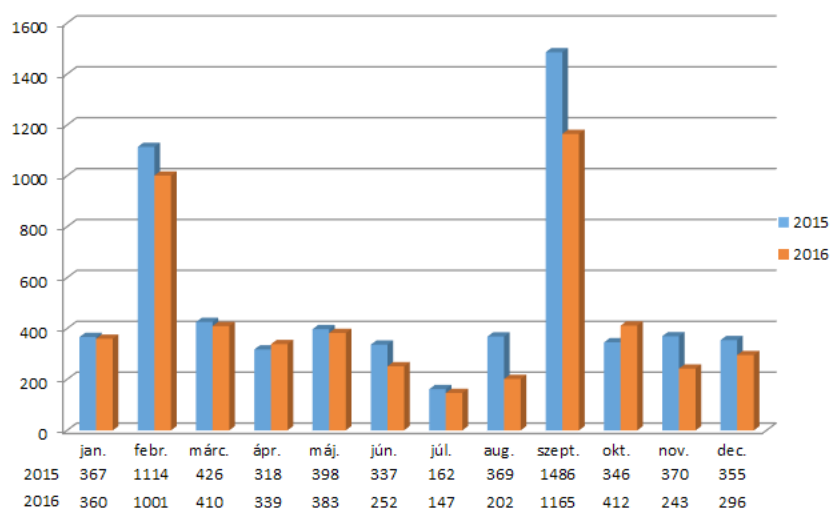
Hosszabbítás

A hosszabbítások számának alakulása egyértelműen a kölcsönzési politikában tavaly ősszel bevezetett egységesítő szabályok kedvező hatásáról tanúskodik. Néhány százalékos növekedés mindenhol tapasztalható de ott érződik leginkább, ahol az eddighez képest nőtt a hosszabbítási lehetőségek száma: a GYFK olvasói 2016-ban 24%-kal több hosszabbítást igényeltek, mint egy évvel korábban.

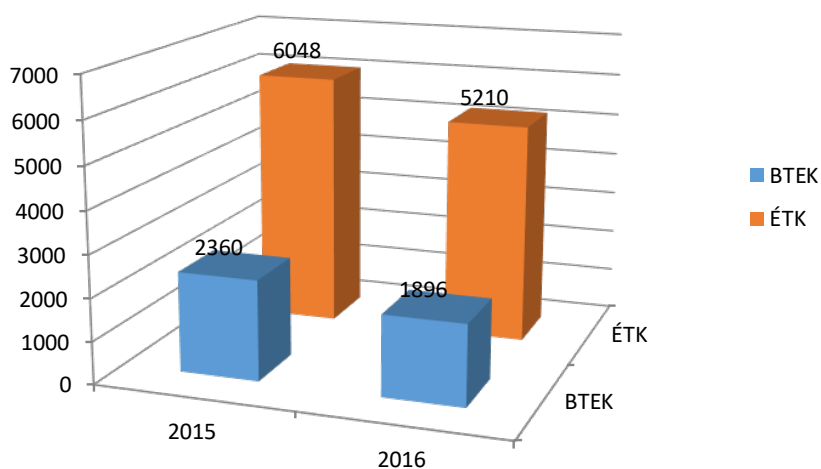
Önkölcsönzők használata

Két könyvtárunkban (BTEK, ÉTK), használhatnak az olvasók **önálló kölcsönzési terminálokat**, amelyek kihasználtsága némileg visszaesett 2016-ban: 7 106 alkalommal kölcsönöztek önállóan könyveket. A szolgáltatás igénybevétele meglehetősen hullámzó, inkább csak a félévek kezdetekor érezhető nagyobb igény rá. Februárban és szeptemberben megduplázódik, sőt megháromszorozódik az ilyen kölcsönzések száma, de a forgalom csökkenésével hamar visszaesik a használata.

Az önálló kölcsönzés inkább az ÉTK-ban jellemző, de a csökkenő adatokból az látszik, hogy az olvasók egyelőre kevésbé preferálják a kölcsönzés ezen módját.

Önkölcsönző használatának éves alakulása az ÉTK-ban

Önkölcsönző használat az ÉTK-ban és a BTEK-ben

Online szolgáltatások

Érezhetően növekszik az internetes szolgáltatások kihasználtsága, s egyes esetekben már messze megelőzi a személyes tranzakciókét. Ma már több mint dupla annyian hosszabbítják kölcsönzési idejüket online (120 452 alkalom), mint személyesen (54 080 alkalom). Az online raktári kérés népszerűsége is fokozatosan növekszik: minden tizedik kölcsönzött dokumentumot (42 854) ilyen módon kérték ki olvasóink. A BCK-ban részlegesen (könyvekre), az MK-ban pedig novembertől vált elérhetővé ez a szolgáltatás, ami várhatóan a statisztikai adatok további növekedését hozza majd.

Az emailben küldött határidő-emelekedtetőkre is nagyon sokan válaszolnak hosszabbítást kérve: 2016-ban több mint kétezer levelet fogadtunk.

Tájékoztató

Az olvasószolgálatban tájékoztató munkát is végeznek a könyvtárosok, szakreferens munkatársak. Az általános és szaktájékoztató területén túl, könyvtárismertető és könyvtárbemutató túrákat is vezetnek kollégáink. Ennek keretén belül többek között bemutatjuk a Díszmű-szinten található gyűjteményt is. Az ilyen bemutatók igénye is folyamatosan nő: 2016-ban 31 alkalommal vezettünk körbe 8-12 fős csoportokat a ritka, védett gyűjteménynek helyet adó raktárszintünkön. A különleges gyűjtemény nem csak a felhasználók számára izgalmas: kilenc alkalommal a kollégák számára is szerveztünk látogatást az elzárt raktári részben.

Az olvasószolgálati pultoknál a munkatársak személyesen, telefonon és emailben segítenek olvasóinknak, s könyvtárunként több ezer referenz kérdésre válaszoltak az év során. A kérdések többnyire a könyvtár szolgáltatásaira irányultak, jellemző volt az általános információkérés, illetve a katalógusaink, adatbázisaink használatával kapcsolatos felvilágosítás, technikai jellegű kérdések, valamint a szakmai anyagok, dolgozatok témájához szükséges irodalomkeresésre irányuló tanácsadás.

Elektronikus hírlevelünkben, honlapjainkon, valamint a könyvtár hivatalos internetes oldalán tartjuk a kapcsolatot olvasóinkkal, ahol átlagosan heti egy alkalommal adunk hírt a könyvtári rendezvényekről, eseményekről, próbáhozáféréssel elérhető online könyvekről, adatbázisokról stb.

Raktári állomány használata, raktározási problémák

A raktárainkban elhelyezett állomány aránya nem változott az infrastrukturális kötöttségeink miatt, viszont a szabadpolcon lévő állomány összetételét folyamatosan frissítjük az igényeknek megfelelően. A raktári kérések száma ugyan valamennyivel kevesebb volt 2016-ban, de így is több, mint 40 ezer online kérést szolgáltak ki raktárosaink. Emellett természetesen előfordultak hagyományos, kérlapon leadott kérések is, leginkább az online katalógusban még nem szereplő dokumentumok esetében.

A legnagyobb arányú raktári állománnyal rendelkező könyvtárunkban (BTEK) **kihelyezett könyvajánlókkal** népszerűsítjük és tesszük könnyebben elérhetővé az állomány egy részét, s további szabadpolcos elhelyezési lehetőségeket is keresünk.

Szintén ebben a könyvtárban vált elengedhetetlenné a raktári állomány elhelyezésének felülvizsgálata, hiszen egyrészt a raktárakat összekötő lift továbbra sem működik, másrészt a raktári férőhely vészesen lecsökkent. Az év folyamán egy nagyobb mértékű belső állományáthelyezést és külső raktárba szállítást is lebonyolítottunk, de további lépések is szükségesek.

A Műszaki Könyvtárban a végére értünk a szabadalmak, szabványok állományvédelmi szempontból való felülvizsgálatának, így azok elszállításával megkezdődhet a raktár átrendezése, több állományrész elhelyezése.

Amerikai Kuckó

2015 januárjától a DEENK kihelyezett könyvtárai közé tartozik a Méliusz Juhász Péter Könyvtár földszintjén helyet kapott Amerikai Kuckó is. Szolgáltatási köre igen sokszínű: angol nyelvű könyvtárként működik, s emellett kapcsolatot épít a helyi oktatási intézményekkel, amerikai egyetemekkel, segíti a magyar diákok ösztöndíjas kijutását az Egyesült Államokba. Ezeken túl gazdag programot kínál: 2016-ban 148 programot szerveztek, melyeken több mint 6 100 látogató vett részt.

Szakmai tervek 2017-re vonatkozóan

- Az ügyeleti pontokon a munkaszervezés hatékonyságát folyamatosan vizsgáljuk. A megváltozott olvasói szokásoknak, igényeknek megfelelően az itt folyó munkát átszervezzük. „Back office”-t alakítunk ki, így lehetőséget teremtünk a szabad kapacitások aktív kihasználásának.
- Felülvizsgáljuk az önkiszolgáló szolgáltatásokat és népszerűsítésük lehetőségeit.
- A nyitvatartásokat továbbra is folyamatosan vizsgáljuk, az olvasói igényekre, megkérdésekre és erőforrásainkra alapozva rugalmasan változtatjuk. (vizsgaidőszaki, éjszakai nyitvatartás esetleges változtatása, kiterjesztése, szombati nyitvatartás).
- A feladatokra koncentrálni elősegítjük a további egységes munkavégzést és olvasói kiszolgálást. Terveink között szerepel, hogy a fizikai széttagoltság adta lehetőségek szerint egyes funkciókat, feladatokat központosítunk (felszólítók kezelése, kommunikációs csatornák, olvasóink tájékoztatása, honlapszerkesztés és -karbantartás, statisztika).
- A megváltozott igényeknek és a felhasználói visszajelzéseknek megfelelően az olvasói terek átrendezésének, valamint az RFID bevezetésének előkészületeit tervezzük. Ezzel párhuzamosan felül kell vizsgálnunk a raktári kapacitást, a kiszolgáláshoz legjobban igazodó állományelhelyezést.
- A minőségbiztosítás és a DEENK egységes arculatának jegyében tovább dolgozunk szolgáltatásaink tökéletesítésén és kiterjesztésén. Az elmúlt évben tartott tréningeken tanultakat beépítjük a napi munkába, felhasználói elégedettséget mérünk és visszajelzést adunk az ennek érdekében tett változásokról.

Nemzeti feladatok

Országos Dokumentum-ellátási Rendszer és könyvtárközi kölcsönzés

A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának kiemelkedő nemzeti feladata az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) központi lelőhely-nyilvántartásának és kérésadminisztrációs rendszerének fenntartása, menedzselése, fejlesztése. A Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) projekttel összehangolt keretrendszer 2012 óta működik.

MOKKA-ODR katalógus

Az ODR által nyújtott szolgáltatások használhatósága a MOKKA-ODR adatbázisba betöltött adatok mennyiségének és minőségének függvénye, ezért a rekodok számának folyamatos növelése mellett azok tisztítása, pontosítása is kiemelten fontos feladat.

A könyvtárak feltöltései, a cikkadatbázisokból érkező rekordok, valamint a Nemzeti Periodika Adatbázis bejelentő-űrlapja révén az adatbázis építése 2016 folyamán is **megfelelő ütemben** haladt. Az éves növekmény 488 373 rekord, amivel 8 154 871-re emelkedett az összes bibliográfiai rekordszám.

A növekedésen túl tovább folytatódott az ODR példányrekordok **pontosítása** is. A szolgáltatás indításakor automatikusan generált ún. „valószínűsíthető” példányok helyére pontosabb, sok esetben szolgáltatási információkat is tartalmazó példányinformációk kerülnek. A példányrekordok száma több mint másfél millióval nőtt, jelenleg 19 391 812 található benne.

Az ODR-ben lévő könyvtárak száma nem változott az előző évihez képest (továbbra is 80 könyvtár adatai szerepelnek benne), a 100 000 fölötti rekordszámot felmutató intézmények száma 29.

ODR kérésnyilvántartás

Az ODR az országos könyvtárközi **kölcsönzési rendszer fontos szereplője**, a kérésforgalom mintegy harmada fut át rajta, s bár a volumene 2016-ban nem változott számottevően, fontos pozitív változások figyelhetők meg.

Év	ÚJKÉRÉSEK	TELJESÍTETT KÉRÉSEK	NEM TELJESÍTETT KÉRÉSEK
2015	43 512	39 363	2 653
2016	42 632	38 924	2 220
VÁLTOZÁS MÉRTÉKE	- 2%	-1%	-19%

Kérések forgalmi statisztikája

A táblázat adataiból látható, hogy a tavaly indított 42 632 kérésnek határozottan kisebb hányadát nem sikerült teljesíteni. Az előző évi adatokhoz képest jelentkező 19%-os csökkenés azt mutatja, hogy a könyvtárak egyre pontosabban és célzottabban indítják el kéréseiket a MOKKA-ODR katalógus lelőhely és szolgáltatási információi alapján. Ez pedig a rendszerben található adatok pontosságát is alátámasztja.

Viszonylagos növekedést mutat a teljesítési idő (12%), ami a **közvetlen olvasói kérések** megjelenésével magyarázható. A kérés regisztrált életciklusa ezekben az esetben már magában foglalja a kérések könyvtárosi továbbításának idejét is, mivel ez most már a rendszeren belül történik.

2016-ban 84 könyvtár szerepelt a dokumentum szolgáltatói oldalán, melyek 696 könyvtár kérését teljesítették.

A pontosabb lelőhely-nyilvántartáson alapuló dokumentumforgalom a kívánt irányba mozdította el a könyvtárközi kölcsönzési forgalom szerkezetét is. Amint azt az egyes könyvtárak kérési és partneri kapcsolataira vonatkozó statisztika mutatja, a kérések irányítása egyre inkább kiegyenlítődik: néhány nagy szolgáltató helyett egyre többen vesznek részt a nagyobb volumenű aktív szolgáltatásban. A DEENK még így is a beérkező kérések 10%-át kapta és teljesítette 2016-ban.

Olvasói regisztrációk és kérések

A 2015-ben indult fejlesztés révén már az olvasók is regisztrálhatnak és indíthatnak kérést az ODR rendszerben. Az így indított kérést saját könyvtárunk könyvtárközi kölcsönzési pontja kapja meg és továbbítja az általa kiválasztott partnerkönyvtár felé. Ezt a lehetőséget a DEENK igyekszik a lehető legnagyobb mértékben megismertetni az olvasók körében, más könyvtárak esetében azonban még nem indult el nagyobb volumenű használat. 2016-ban 504 olvasó regisztrált a rendszerbe és 330 kérést indítottak ezen a módon.

Kapcsolattartás

A tavalyi év folyamán a felhasználókkal való kapcsolattartás módja is változott. A korábban is használt odrsegitsege@lib.unideb.hu email címet beemeltük az OTRS rendszerbe, amiben sokkal hatékonyabban kezelhetők és követhetők nyomon az egyes kérések. A rendszer használatára vonatkozó kérdések a könyvtárosokhoz, a szerver-üzemeltetésrel kapcsolatos jelzések az informatikus kollégákhoz, a szállítói beavatkozást igénylő bejelentések pedig a PEAS* hibakezelőjébe továbbítódnak.

A jelzett rendszerhibákat az egyedi visszajelzéseken túl folyamatosan naplózzuk. Ennek alapján a rendszer 98,4%-os rendelkezése állásáról számolhatunk be. Az állási idők 55%-át hálózati problémák okozták.

Könyvtárközi kölcsönzés, Prospero Pont

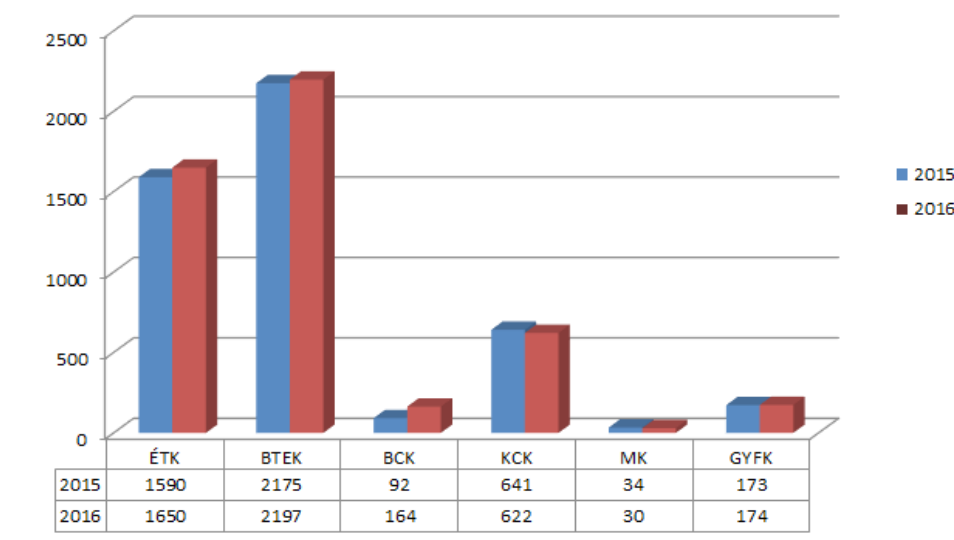
A könyvtárközi kölcsönzés nagy részét két könyvtárunk, a BTEK és az ÉTK bonyolítja. Mindkét könyvtárban kis mértékben növekedett beérkezett kérések száma: a tavalyi 4 705 kéréssel szemben 2016-ban 4 837 kérést adtak le az olvasók és más könyvtárak.

Állományunk kivételes összetételét és nagyságát mutatja, hogy **elsősorban szolgáltató** és nem kérőhelyként vagyunk jelen a rendszerben. Míg a rajtunk keresztül, más könyvtárból való kérések száma jelentősen csökkent (-55%), addig a tőlünk kért dokumentumok aránya kevéssel ugyan, de nőtt (2,8%). A teljesített kéréseknek több mint felét (2 881) eredeti formában teljesítettük. Ez a forma leginkább a BTEK felhasználóira jellemző.

Az összes kérés közel 60 %-a **folyóiratcikkre** vonatkozik, s ennek nagyobb részét az **ÉTK bonyolítja**. Ennek megoszlását nézve azonban majd' felére esett vissza a külföldről kért cikkek száma: a Subito-n 2016-ban 84 kérést adtunk le, szemben a 2015-ös 148 darab kéréssel. A csökkenést valószínűleg az online elérhető folyóirat-cikkek, illetve az egyre több open access forrás elérhetősége is magyarázza.

Könyvtárunk továbbra is népszerű szolgáltatása a **Prospero Pont**, ahol idén 241 db csomagot vettek át használóink.

*Vállalatirányítási rendszer

Beérkezett könyvtárközi kérések

A nemzeti gyűjtemény

Nemzeti gyűjtőkörű könyvtárként teljes kötelezpéldány-sort kapunk a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatási kötelezettséggel. A kötelezpéldányok folyamatos szállítását, a DEENK szakgyűjteményeibe való irányítását és feldolgozását valamint a rekordok MOKKA-ODR-be küldését a Tartalomszolgáltató Osztály végzi. A feldolgozás során igénybe vesszük a rendelkezésre álló együttműködési formákat: kihasználjuk a rekordátvételi lehetőségeket a MOKKA-ODR-ből, a nemzeti bibliográfiából illetve néhány fontosabb külföldi katalógusból. Az elkészült rekordokat a helyi katalógusban való megjelenéssel egy időben a MOKKA-ODR-be továbbítjuk. A dokumentumok országos szintű szolgáltatása az ODR-en keresztül valósul meg, ahol 622 kérő partnerrel állunk kapcsolatban.

A vonatkozó rendelet* értelmében a DEENK feladata az **elektronikus kötelezpéldányok** őrzésében és szolgáltatásában való részvételt. Ennek kötelezettségnek jelenleg nem tudunk eleget tenni, mert elektronikus kötelezpéldány jelenleg csak az OSZK-ba érkezik, egy példányban.

A teljes kurrensen beérkező anyag vonatkozásában gondot fordítunk a **pontos tárgyi feltárássra**. Az élettudományi anyagok esetében a Medical Subject Headings angol nyelvű tárgyszórendszert, a többi szakterületen a Library of Congress tárgyszórendszer (LCSH) tárgyszavait alkalmazzuk. Ezzel párhuzamosan folyamatosan építjük a LCSH magyar verzióját. A tárgyszavakról MARC rekordok is készülnek, amelyek a MOKKA-ODR adatbázisba is bekerülnek, segítve az ottani keresést illetve a tárgyszókészlet átemelhetőségét más könyvtárak adatbázisába. A tárgyi feltárás alternatív, a tárgyszavazást kiegészítő eszközeként osztályozási jelzeteket is alkalmazunk. (Egyetemes Tizedes Osztályozás, illetve National Library of Medicine és Library of Congress osztályozás az élettudományi anyagok esetében.) Ez a gyakorlat 1994 óta áll fenn, de törekszünk arra, hogy a korábbi anyagok retrospektív feldolgozása esetén is alkalmazzuk a fenti tárgyi feltáró eszközöket.

Könyvtárunk a nemzeti gyűjtőkört hagyományosan úgy értelmezi, hogy a lehetőségekhez mérten a kötelezpéldányok előtti idők nemzeti anyagát is igyekszik minél teljesebbé tenni és a nyilvánosság felé közvetíteni. Ez egyrészt a digitalizálási programunkban nyilvánul meg, amelynek 2016-os eredményeiről a Digitalizálás fejezetben olvashattunk. Másrészt jelentős feladatot jelentett a **muzeális állományok gondozása** is: 2016-ban befejeződött a muzeális anyagok állományellenőrzése, elektronikus feldolgozottságának feltérképezése és a kapcsolódó

* 30/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet

retrokonverziós feladatok számbavétele. (581 RMK* tétel és további 5 100, 1850 előtti magyar dokumentum vár még retrokonverzióra. 1700 előtti külföldi dokumentumainkból mintegy 200 nem szerepel még az elektronikus nyilvántartásban.)

Az egyetem muzeális szabályzata alapján ugyanezt a számbavételi munkát kiterjesztettük az önálló intézeti, kari könyvtárakra is. Eddig elsősorban a BTK könyvtáraiban sikerült az előzetes számbavétel és a megfelelő kezelés kialakításához szükséges teendők azonosítása. A muzeális dokumentumok esetében is teljesül az, hogy a retrokonverziós munkák során létrejövő bibliográfiai leírások és állományadatok egyidejűleg bekerülnek a MOKKA-ODR-be és az adatbázis fogadókészségétől függően a MOKKA-R adatbázisba is.

Könyvtárunknak feladata a **magyar periodikumok analitikus feltárásában** való részvétel. Ennek két szinten tettünk eleget 2016-ban. A kurrens folyóiratokkal kapcsolatos, MATARKA-ban végzett munkáról a Kutatástámogatás fejezetben számolunk be. Ugyanakkor folyamatosan végezzük régi magyar, illetve a debreceni folyóiratok analitikus feltárását digitalizálási programunk keretein belül. Ebben a munkában szorosán együttműködünk a Magyar Intézet kutatási programjaival. A leírások MARC rekordokként készülnek el és jelentős személy-, illetve földrajzi-név állománnyal egészülnek ki. Ezek a rekordok jelenleg nem kerülnek be országos adatbázisokba, de a DEENK honlapján (www.lib.unideb.hu) keresztül a felhasználók rendelkezésére állnak a hozzájuk kapcsolódó digitális tartalmakkal együtt. Ugyanakkor egy kialakuló országos együttműködés esetén a rekordok szabványos formátuma lehetővé teszi könnyű felhasználhatóságukat egy közös adatbázisban.

Tervek 2017-re

MOKKA-ODR

A DEENK, mint a MOKKA-ODR egyik tagkönyvtára az alábbi feladatokat látja 2017-ben

- Folyamatosan küldjük továbbra is MOKKA-ODR-be a bibliográfiai, példány és besorolási rekordokat.
- A helyi adatbázis karbantartásának befejezése után újra kell tölteni a dekdb teljes állományát a MOKKA-ba.
- Tovább kell folytatni a folyóiratállomány-adatok folyamatos jelentését és a retrospektív adatok módosítását az NPA-ba**
- Meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy analitikus feldolgozásaink közül érdemes-e a központi adatbázisba küldeni rekordokat és milyen körben.
- A MOKKA-ODR-t, mint központi szolgáltatás jövőjét ugyanakkor bizonytalanak érezzük. Ebben a pillanatban nem körvonalazódott még a központi szolgáltatások 2017-es finanszírozásának kérdése. Ezen túl az OSZK országos fejlesztésekre vonatkozó terveit sem látjuk még pontosan és ugyancsak nem ismerjük ezek között a jelenlegi rendszer jövőbeni szerepét vagy az azt esetlegesen kiváltó szolgáltatások lehetőségeit.

Így az alábbi 2017-re tervezett MOKKA-ODR fejlesztések lehetőségeit nem látjuk tisztán:

- A DEENK-ben illetve az OSZK-ban működő tükörszerverek közötti munkamegosztás racionalizálása
- A könyvtárnyilvántartóhoz kapcsolódó fejlesztések folytatása
- Rendelkezésre álló statisztikák körének bővítése

* Régi Magyar Könyvtár (<https://rmk.hungaricana.hu/hu/>)

** Nemzeti Periodika Adatbázis

- Olvasói kérésindítás lehetőségének jobb kihasználása
- Meg kell kezdeni az elektronikus kötelesepéldányok szolgáltatási rendszerének kialakítását az OSZK-val.

Muzeális dokumentumok esetében

- Az elkészült összeírások alapján tervet kell készíteni a még regisztrálatlan muzeális dokumentumok retrokonverziójáról és elindítani a munkát.
- Kiszélesíteni a muzeális dokumentumok regisztrációs munkájában résztvevő intézeti könyvtárak körét.
- A feltáró munka folyamatos folytatása, elsősorban a Hortobágy, a Debrecen Nagy-váradi Értesítő és a Magyar Hírmondó folyóiratokkal.
- Tovább kell haladni a DEA-s linkek analitikus rekordokba való automatikus konvertálásával illetve manuális cseréjével.

Tudománymetrika és tartalomszolgáltatás

iDEa Tudóstér

Az iDEa Tudóstér – a Debreceni Egyetem kutatóinak és kutatási egységeinek profil-adatbázisa – évek óta a könyvtár legdinamikusabban fejlődő szolgáltatása, s egyike volt a Könyvtári Minőségi Díj pályázatában bemutatott innovatív fejlesztéseknek is.

Az adatbázis 2016 folyamán tartalmilag és funkcióit tekintve is bővült. A tavalyi év legfontosabb fejlesztései a következők:

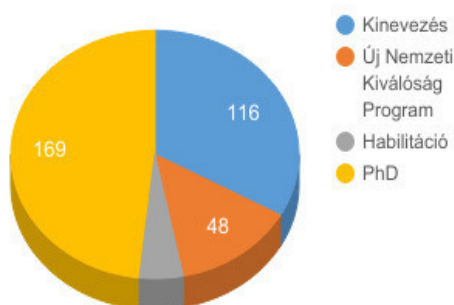
- A kutatói és intézményi profilokban nyomtatható publikációs listát alakítottunk ki, ahol dokumentumtípusokra és időintervallumra is szűkíthetjük a publikációkat.
- Bevezettük a historikus intézményi hierarchiát, így folyamatosan tudjuk követni az Egyetem egységeinek névváltozásait. Az új organogram az egységprofilokon kívül a publikációk feltöltésekor is látható, valamint elkezdtünk foglalkozni az intézményi hierarchia vizualizációjával.
- Megújult a publikációs listát generáló alkalmazás, mely a hatékonyabb munkavégzés mellett a listák szerkezetének rugalmas változtathatóságával lehetővé teszi, hogy a felmerülő új igényekre reagálni tudjunk.
- Szintén megújult a publikációslista-igénylő űrlap, mely most már angol nyelven is elérhető és kezeli az évközben felmerülő új listatípusokat (pl. az Új Nemzeti Kiválóság Programhoz kötődő listák).
- Lehetővé tettük a nyíltan hozzáférhető publikációk letöltési adatainak megjelenítését a Tudóstér profilokban (jelenleg a szerzői profilokból érhető el kísérleti jelleggel).

Az év kiemelt feladata a **folyóiratokra vonatkozó adatok gyűjtése és rendszerezése** volt. Ezt a tudománymetria területén folyamatban lévő változások (pl. új mutatók bevezetése) mellett a nyílt hozzáférés (open access) egyre nagyobb térnyerése által életre hívott igények tették halaszthatatlanná. A könyvtárakkal szemben ugyanis egyre fontosabb elvárás az open access folyóiratok státuszának felderítése, a predátor folyóiratok hatékony szűrése. 2016-ban ennek előkészítése zajlott.

A Tudóstér jelenleg **67 305 rekordot tartalmaz**, a növekedés kiegyensúlyozott tempóban halad. A tavaly elfogadott publikációs irányelveknek* megfelelően az DE kutatói 2016 folyamán 3 801 publikáció adatait töltötték fel, illetve helyezték el az intézményi repozitóriumban (DEA). Az év folyamán összességében 8 375 rekord módosítása történt meg.

A 2016-ban létrejött **323 db új profillal** jelenleg 2 330 kutatói profil található az adatbázisban, továbbá 618 kutatási egység és 30 pályázat rendelkezik önálló profiloldallal. A profilok láthatóságát segíti, hogy év végére az egyetemi telefonkönyv adatai közé is bekerültek a profilokra mutató linkek.

A korábbi évekhez képest némileg növekedett a kiadott **Hitelesített publikációs listák (PuLi)** száma. Összesen 350 PuLi-t készítettünk el kinevezésekhez, habilitációkhoz, intézményi ösztöndíjakhoz és doktori védésekhez kapcsolódóan. Ez utóbbi teszi ki továbbra is az igényelt igazolások legnagyobb részét.

Publikációs listák eloszlása típus szerint

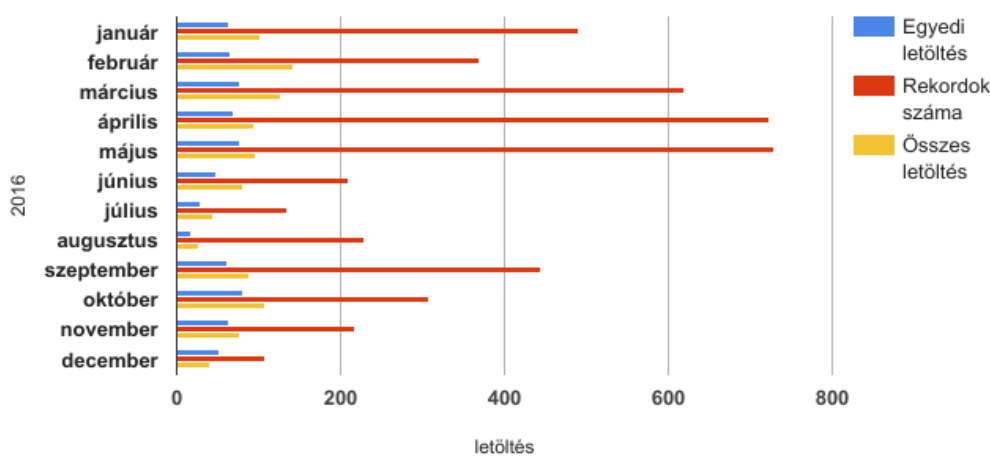
* Debreceni Egyetem Szerzői jogi szabályzat és publikációs irányelvek

Az MTMT

A kutatásfinanszírozói elvárások és rendeletek alapján a publikációkban megjelenő hazai kutatási eredményeket rögzíteni kell a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára által üzemeltetett Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT).

Az MTMT és a Debreceni Egyetem közötti **koordinátori feladatokat** az Egyetemi Könyvtár látja el. Oktatóink, kutatóink publikációnak feltöltését a több mint 120 intézeti, tanszéki adminisztrátor mellett könyvtárunk 10 munkatársa segíti.

Az elmúlt évben 2 307 db 2016-ban megjelent, Debreceni Egyetemhez köthető közlemény került az országos adattárba. Az áttöltés folyamatát a Tudóstér funkciói nagyban megkönnyítik: a publikációs listák egy RIS fájl segítségével **áttölthetők az MTMT rendszerébe**. 2016-ban összesen 4 584 rekord áttöltése történt meg ilyen módon.

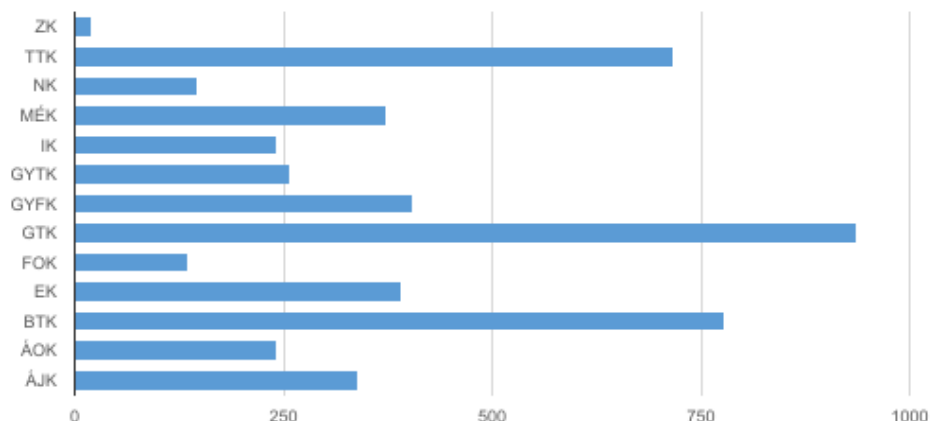
iDEa Tudóstér - RIS letöltések 2016-ban

Az MTMT2 bevezetése 2016-ban nem valósult meg, s a 2017-es évre **kitolódott átállás** szükségessé teszi mind az adminisztrátori feladatokat, mind a saját rendszereikkel való adatkapcsolat újragondolását, átszervezését.

A historikus intézményi struktúrát viszont átemeltük az MTMT jelenlegi verziójába. Ezzel kapcsolatban további feladatként jelentkezik a publikációk affiliációinak és az adminisztrátorok jogosultságának újbóli, az új organogramhoz igazodó beállítása.

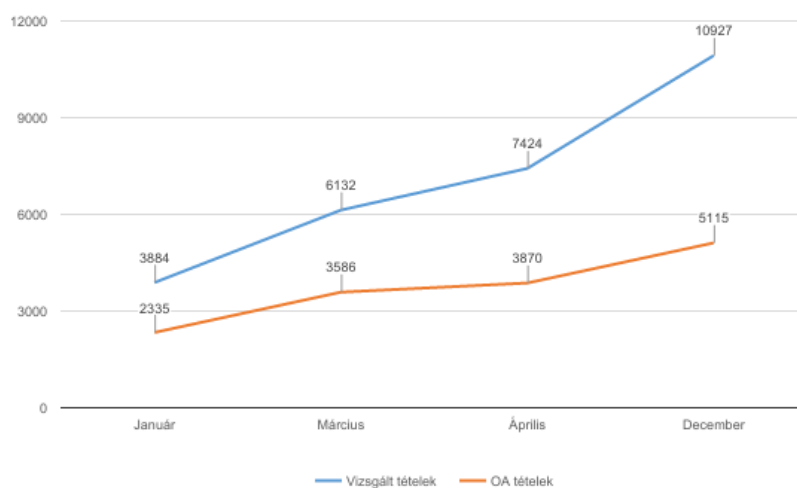
A Debreceni Egyetem elektornikus Archívuma (DEA)

A Debreceni Egyetem tudományos eredményeinek és tevékenységeinek népszerűsítésében, elérhetővé tételében és reprezentálásában kulcsfontosságú szerepet tölt be a DEENK által üzemeltetett intézményi repozitórium, a DEA. Az archívum **teljes terjedelmű dokumentumainak** 2016. évi gyarapodása 10 940 tétel. Ennek jelentékeny részét a szakdolgozatok (4 986), valamint az egyetemen születő publikációk (3 919) teszik ki. A többi tétel oktatási segédanyagokból, pályázati anyagokból, PhD dolgozatokból, valamint az egyetemi tehetséggondozó program, a DETEP keretében születő dokumentumokból kerül ki.

Szakedolgozatok megoszlása karonként

A tavalyi évben kiemelt szerepet kapott az **open access (OA) tartalom növelése** mind a kurrens, mind a retrospektív irányok mentén haladva. A frissen feltöltött publikációk folyamatos ellenőrzésének, a korábban betöltött tételek átvizsgálásának és a kéziratok utólagos bekérésének köszönhetően 2016-ban a nyíltan elérhető publikációk száma több, mint duplájára, 5 115-re emelkedett.

OA tételek a DEA-ban 2016-ban

Weboldalak

Az egyetemi honlap új verziójának üzembe állítása a könyvtári honlapfejlesztést is gyorsítja. Az intézményi irányvonal értelmében az egyetem karainak és más egységeinek honlapjait a központi honlap felépítéséhez és kialakításához kell igazítani. A könyvtári weboldal dizájnját tehát technikailag adott, s nekünk a tartalmi kialakításra kell elsősorban fókuszálni. Ennek elsődleges szempontja a legújabb trendeknek való megfelelés (pl. rezponzív UI) mellett a felhasználó könnyű tájékozódását segítő kialakítás, szövegezés. A feladat több osztály bevonásával történik.

Hasonló változtatásokat a nyílt hozzáféréssel kapcsolatos legfontosabb hazai weboldal, az open-access.hu esetében időszerűnek látunk. Az évekkel ezelőtt kialakított honlap sikeres, látogatottsága növekszik, ma már hivatkozási alapként szolgál a témában. Éppen emiatt fontos, hogy kialakítása folyamatosan kövesse a legújabb trendeket és igényeket.

Kutatástámogatás

A 2015-ben kialakított új struktúránk mellett a 2016-ban megalkotott stratégiai tervben is kiemelt jelentőséget kapott az egyetemen folyó kutatómunka támogatása. Könyvtárunk hagyományos és virtuális gyűjteményeivel, régi és új szolgáltatásaival alkalmas arra, hogy az információkereséstől az új információ megosztásáig segítse a kutatási folyamatokat. Napjainkban a fizikai és időhatárok elvesztik elsődleges jelentőségüket, az infokommunikációs technológiák és folyamatok szerepe felerősödik. Az információt és tudást alapvető értéként kezelő stratégia, a tudásmenedzsment az üzleti szféra után az oktatási intézményekben is népszerű működésszervezési alapelvvé vált.

Kitágítjuk gyűjteményünk határait

A könyvtár egyedülálló gyűjteményével, szolgáltatásaival, információs rendszerével támogatja a Debreceni Egyetemen folyó oktató-kutató munkát. A kutatói igényeket szem előtt tartva bővítjük szakirodalmi gyűjteményeinket, melyek között az elvárásoknak megfelelő **adatbázisok és elektronikus dokumentumok** elérése kiemelt fontossággal jelentkezik.

2016-ban az elérhető online folyóiratok száma ugyan csökkent, de így is jelentő számú, összesen 28 469 folyóiratcímhez biztosítunk hozzáférést. Növekedett viszont a **teljes szöveggel elérhető e-könyvek** száma, ami – köszönhetően az Arcanum+ adatbázis elérésnek – mára 4 375 kötetet tesz ki. Az összes előfizetett elektronikus forrás keresésére és indexelésére a nemzetközi szabványoknak is megfelelő discovery-típusú keresőfelületet biztosítunk.

Az elmúlt évben 12 multidiszciplináris ill. szakterületi adatbázis tesztelését tettük lehetővé az 54 előfizetett adatbázis mellett, annak érdekében, hogy az új adatbázisok előfizetését biztosító döntések megfelelő alapokon nyugodva születhessenek meg.

		FOLYÓIRATOK ADATBÁZISOKBAN (TELJES SZÖVEGŰ)	E-KÖNYVEK	ÖSSZESEN
A KÖNYVTÁR TÁVOLRÓL ELÉRHETŐ ELEKTRONIKUS DOKUMENTUMAINAK SZÁMA	2015. december 31-én	51 476	2 990	54 466
	2016. december 31-én	28 469	4 375	32 844

Teljes szöveges elérhetőségek alakulása 2016-ban

Az adatbázis-szolgáltatók által tartott 14 **webinar** mellett egyéni vagy **csoportos konzultációs órákat** biztosítottunk az egyetem oktatóinak. A doktoranduszok számára 19 alkalommal szerveztünk kötetlen előadásokat, bemutatókat, ahol a résztvevők az információkereséstől az új információ megosztásáig kaptak részletes tájékoztatást.

Támogatjuk a tudományos kutatást, biztosítjuk a láthatóságot

Fontosnak tartjuk, hogy az egyetemen megjelenő **szakmai folyóiratok láthatóságát** biztosítsuk. Ennek érdekében ebben az évben 15 egyetemi szerkesztőséggel vettük fel a kapcsolatot.

- Felhívtuk a szerkesztő bizottságok figyelmét arra, milyen feltételeknek kell teljesülnie ahhoz, hogy folyóirataikat indexeljék a nemzetközi adatbázisok (pl. Scopus, Ebsco, DOAJ).

- Hét folyóiratot DOI azonosítóval láttunk el, ill. regisztráltuk a Sherpa/Romeo nemzetközi adatbázisban.
- Ismertettük, mely kiadói copyright szerződéseket és a szerzői archiválásra vonatkozó rendelkezéseket gyűjti össze és teszi minden kutató számára elérhetővé a könyvtár.
- Az egyetemi szerzők által írt cikkek adatait feltöltöttük az iDEa Tudóstérbe és ezzel egyidejűleg nyílt hozzáféréssel tettük elérhetővé.

Ugyancsak a szerkesztőbizottságok figyelmébe ajánlottuk az iThenticate nevű plágiumellenőrző szoftvert, mellyel – a saját, publikálás előtt álló munkáik mellett – a szerkesztőségbe beérkező cikkek eredetiségének ellenőrzését kérhetik. A plágiumszűrésre vonatkozó igény örvendetes növekedést mutat: 2016-ban már 245 esetben kérték különböző publikációk ellenőrzését, ami csaknem háromszorosa a megelőző évi adatnak.

Könyvtárunk jelentős részt vállal emellett a MATARKA adatbázis építésében, így segítve a hazai hallgatói, oktatói, és kutatói közösséget: 2016-ban 125 folyóirat összesen 25 200 cikkének bibliográfiai adatait töltöttük fel a magyar tartalomjegyzék-adatbázisba.

Nyílt hozzáférés biztosítása

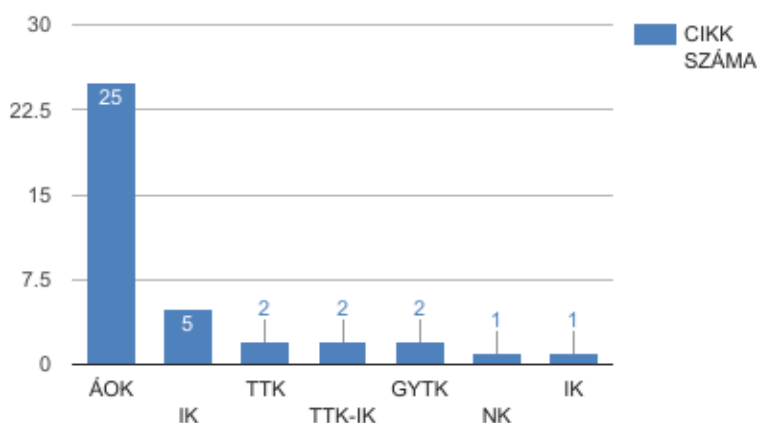
A DEENK a nyílt hozzáférés szerzői (zöld) archiválási módját az iDEa Tudóstérbe feltöltött pre- és postprint változatok elérhetővé tételével, az open access folyóiratokban történő (arany) publikálást a cikkeljárás költsége egyetemi támogatási modelljének kialakításával biztosítja. Országos open access koordinátorként arra törekszünk, hogy a Debreceni Egyetemen minél több tudományos publikáció jelenjen meg minőségi open access folyóiratokban. 2015-től folyamatosan kerestük a nyílt hozzáférésű lapokban való publikálást biztosító forrásokat és meghatároztuk azokat a támogatási szempontokat, amelyek az OTKA új elvárásai mellett lehetővé teszik a cikkek minőségi open access lapokban való megjelenését. A szolgáltatás bevezetésére – ami kizárólag az arany open access lapokban megjelenő cikkek támogatását biztosítja – 2016 februárjában került sor.

Első lépésként megvizsgáltuk az iDEa Tudóstérben hozzáférhető open access cikkeket és olyan kiadót kerestünk, amely a legtöbb nyílt hozzáférésű cikk megjelenését biztosítja. Az elemzés után a Biomed Central kiadóval kötöttük tagsági szerződést, melynek értelmében a kiadócsoporthoz tartozó három kiadónál (Biomed Central, Chemistry Central és Springer Open) publikált cikkek megjelenési költségére a kiadó 15% kedvezményt biztosít.

A támogatási folyamat munkamenetét – figyelembe véve a felhasználói igényeket és az egyetem számlázási eljárásrendjét – kétszer módosítottuk a bevezetése óta. A szolgáltatás leírását és a cikkeljárás díj támogatási feltételekre vonatkozó elvárásait rektori körlevélben, hírlevelekben, honlapokon és személyes konzultációkon, előadásokon igyekeztünk megismertetni. Törekvéseink eredményeként 2016. december közepéig 41 pályázó nyújtott be kérelmet és 38 cikk megjelenését támogattuk 11 838 ezer Ft értékben.

Az egyik leggyakrabban elhangzó kritikai észrevétel az open access folyóiratok megbízhatóságát és szakmai színvonalát vonja kétségbe. Számos olyan folyóirat létezik ugyanis, melyek mellőznek minden szakmaiságot, céljuk csupán a publikálási díjak beszedése. Ezeket parazita vagy predátor folyóiratoknak nevezzük. Az open access publikálás megismertetése mellett ezért különös gondot fordítunk arra, hogy felhívjuk a kutatók figyelmét az álfolyóiratok veszélyeire és szakmai segítséget nyújtunk a megbízható open access folyóirat kiválasztásában. Ennek eredménye, hogy tavaly 6 cikk predátor folyóiratban való megjelenését sikerült megelőzni.

A fenti szempontok határozott érvényesítése eredményeként a 2016-ban befogadott cikkek 30, minőségi open access folyóiratban jelentek meg, s ezek közül csupán három nem rendelkezik Impact Factor értékkel, egy pedig Scimago értékkel.

Támogatott OA cikkek karonkénti megoszlása 2016-ban

Jövőbeni tervezés irányai

2017-ben folytatjuk az **open access cikkek megjelentetésének támogatását**, de – a kutatói visszajelzésekre támaszkodva – e folyamatot is rendszeresen felülvizsgáljuk, módosítjuk és megszüntetjük az esetleges kritikus pontokat.

A tudományos eredmények közzététele mellett egyre inkább napirendre kerül a **kutatási adatok** tárolásának és újrafelhasználásának kérdése, mely a Horizon2020 programban is hangsúlyos szerepet kap, miután alaptörékves az EU által finanszírozott projektekben keletkezett adatok megosztása és szabad elérhetőségének biztosítása. A hosszútávú adatmegőrzés és az archiváláshoz kapcsolódó technikai infrastruktúra kiépítése, illetve a jogi követelményrendszer ismerete alapvető feladatként jelenik meg a könyvtár számára. A finanszírozói követelményeket és a kutatók érdekeit szem előtt tartva, célunk egy olyan struktúra kidolgozása, amely lehetővé teszi a **kutatási adatok** hosszú távon fenntartható menedzselését.

A tudományos teljesítménynek, az egyes folyóiratok színvonalának fokmérője az, hogy mely nagy nemzetközi adatbázisok indexelik a folyóiratok tartalmát. Így a Scopus és Web of Science adatbázisok vizsgálata az intézményi affiliáció alapján bizonyos fokig mérvadó indikátora lehet az egyes egyetemek nemzetközileg jegyzett tudományos teljesítményének. 2017 kiemelt feladatának tekintjük egyrészt, hogy minden tudományterületen tájékoztassuk kutatóinkat arról, hogy mely folyóiratokban való publikálás emeli a kar, kutatócsoport tudományometriai értékét. Másrészt a nemzetközi adatbázisok indexelési elveivel keressük fel az egyetemi lapok szerkesztősegei azzal a céllal, hogy a következő évben minél több egyetemi folyóirat indexeltetését kezdeményezhessük nemzetközi adatbázisokban.

Oktatástámogatás

Kurzusok, tréningek, felhasználóképzések, könyvtárlátogatások

A DEENK tevékenységének kiemelt fontosságú része az egyetemi hallgatók tanulási és kutatási készségeinek fejlesztése. 2016-ban az évek óta sikerrel alkalmazott formák mellett új módszereket dolgoztunk ki annak érdekében, hogy a könyvtár a széles egyetemi közösség számára hasznos ismeretekkel járuljon hozzá az oktatási folyamat sikeréhez.

Ebben a tevékenységünkben régóta alkalmazzuk sikeresen az **egyetemi tanrendbe beépülő** teljes féléves, kreditértékű kurzusok oktatását. 2016-ban 9 kar közel 1 300 hallgatója számára szerveztünk kötelező vagy szabadon választható kurzusokat. A kurzusok alapvetően a következő témákat érintették: az információkeresés (katalógusok, adatbázisok, keresők használata); könyvtárhasználat; információforrások értékelése; plágium elkerülése; szabályos hivatkozások és a referenz szoftverek használata; e-book olvasók használata, vagy a tudománymetria alapjai. A kurzusok tematikái mindig az adott kar hallgatóinak speciális igényeihez igazodnak, és az adott tudományterületet jól ismerő könyvtári munkatársak oktatják azokat. A kurzusok által munkatársaink közvetlen tapasztalatot szereznek a hallgatók információkeresési, tanulási, kutatási készségeiről, amely tapasztalatok tovább segítik a kurzusok tematikájának folyamatos naprakészen tartását.

2016 őszén nagy sikerrel vezettük be új oktatási módszerként a **rövid, egyalkalmas tréningeket**. Elsőként a *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* című tréninget hirdettük meg ebben a formában. Az első tapasztalatok igen kedvezőek és igazolják a hallgatók részéről feltételezett igény meglétét: a tréningek atmoszférája nagyon konstruktív és építő jellegű, fokozottan érdeklődő résztvevőkkel. 2016. október és november hónapjaiban 325 hallgató vett részt ezeken a 90-100 perces intenzív oktatásokon. A tréningek után bármely résztvevő hozzáfér az erre létrehozott elektronikus tananyagokhoz a könyvtár Moodle e-learning rendszerében. A tréningek az oktató kollégák számára is új kihívást jelentenek, hiszen viszonylag rövid idő alatt nagyon intenzíven és koncentráltan kell átadnunk a szakdolgozatírás leghasznosabb módszereit olyan hallgatóknak, akik nagyon különböző háttérrel érkeznek és legtöbbször konkrét témákban való kutatás lehetőségeit keresik.

Továbbra is jellemző, hogy más **karok, intézetek által hirdetett kurzusokba** kapcsolódunk be. Az oktatók, kurzusfelelősök kérésére az adott tematika részeként megtartunk egy-egy adott tanórát a meghatározott, előre egyeztetett témákban. Ezekben a képzéseken közel 2 000 egyetemi hallgató vett részt.

A fentiekén túl, 2016 szeptemberétől új típusú könyvtárbemutatókat is szervezünk: ezek rövid, 15-20 perces alkalmak, amelyek az elsőéves hallgatókat ismertetik meg a könyvtár legalapvetőbb szolgáltatásaival. A két legnagyobb könyvtárunkban (BTEK és ÉTK) bevezetett órán kívüli, kötetlen szervezésű bemutatókon 115 elsőéves hallgató vett részt.

Szintén új kezdeményezés a Zeneművészeti Kar elsőéves hallgatói számára szervezett látogatás a Médiatárba. Ennek célja, hogy a hallgatók a közvetlen tanulási igényeken túlmutató gyűjtemény-részeket és szolgáltatásokat is megismerjenek. E bemutatókhoz 15 elsőéves csatlakozott.

Online tananyagok

A DEENK fontos irányvonalnak tekinti, hogy az e-learning tananyagok használatát, a blended learning, illetve a MOOC típusú* oktatási módszerek terjedését támogassa. A DEENK Moodle e-learning rendszerében elérhető online kurzusaink tananyagait és tesztjeit 925 hallgató használta. A *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* című tréningünk elektronikus tananyagához 76 hallgató csatlakozott. Az egyetemi MOOC rendszerben fut a 2016. szeptem-

*Massive open online course

berében meghirdetett **“Információkeresés és könyvtárhasználat”** című teljesen online kurzus, amihez már nem csupán a Debreceni Egyetem, hanem más felsőoktatási intézmények hallgatói is csatlakozhattak. A kurzusnak 58 résztvevője volt.

A DEENK oktatásban is tevékeny munkatársai a tudásukhoz, tapasztalataikhoz illeszkedő, belső Moodle továbbképzésen vehettek részt, amelyből egy alkalmat belső munkatárs, további öt alkalmat pedig a DE Informatikai Szolgáltató Központ munkatársai tartottak.

Az új módszerek és lehetőségek keresését a jövőben is tovább folytatjuk. Van olyan kurzusunk, ahol a **mind mapping** (gondolat térkép) módszer és alkalmazás használatát már bevontuk az oktatásba. Tapasztalataink szerint jól alkalmazható egyrészt az interaktív feladatokban és az online oktatási folyamatokban is. Vizsgáljuk a **gamification** adaptálásának lehetőségeit és elkezdtünk kísérletezni a belső szakmai előadásaink **online közvetítésével**. Ez utóbbi kiváló lehetőség arra, hogy legyőzzük a könyvtáraink között földrajzi távolságot. Az első alkalom kedvező visszajelzései alapján komoly potenciált látunk a technológia alkalmazásában.

Szakmai gyakorlatok biztosítása

A könyvtár oktatástámogatási feladatainak egyik speciális területe a szakmai gyakorlat lehetőségének biztosítása az Informatikai Kar Könyvtárinformatika Tanszékének hallgatói számára. A BA-s képzéshez tartozó 60 órás gyakorlatot 10 hallgató, a 75 órás gyakorlatot 7 hallgató, míg a mesterképzés 30 órás gyakorlatát 6, a 120 órás gyakorlatát pedig 7 hallgató teljesítette ebben az évben. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a hallgatók gyakorlati ideje valóban hasznosan teljen. Az itt töltött idő során sokszínű könyvtári feladattal találkozhatnak, alaposan megtanulják az egyes feladatokat és megismerik a DEENK-ben folyó munkafolyamatok rendszerét és részleteit is.

2016-ban már a Gazdaságtudományi Kar hallgatói közül is érkeztek szakmai gyakorlatra könyvtárunkba, amely mindkét fél számára új és hasznos tapasztalatokat jelentett. Összesen 14 gazdálkodási és menedzsment, nemzetközi gazdálkodás, informatikus és szakigazgatási agrármérnök, kereskedelem és marketing, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök, valamint pénzügy és számvitel szakos hallgató töltötte nálunk 12, ill. 14 hetes gyakorlatát. A szakmai feladatukat a Főigazgatói Hivatalban, az Kiadóban, a Kommunikációs és marketing csoportban, valamint az oktatástámogatási tevékenységek során felmerülő feladatokban végezték.

Középiskolások közösségi szolgálat

A DEENK lehetőséget biztosít a középiskolai diákok számára, hogy az érettségi bizonyítvány kiállításának feltételeként meghatározott ötven órás közösségi szolgálatot – vagy annak egy részét – a könyvtárban teljesíthessék. 2016-ban összesen 25 diák tevékenységét koordináltuk kijelölt könyvtáros mentoraink segítségével.

Jövőbeni tervek

- 2017-ben mindenképpen folytatjuk a 2016-ban újtára indított tréningek szervezését. Tovább bővítjük a tréningek tematikáját, azaz új témákban indítunk a már bevált rendszerben tréningeket. Tervezett témáink: referenz szoftverek használata, prezentációkészítés, adatbázisok használata, stb.
- Fontosnak tartjuk az online tananyagok további bővítését. Új honlapunkra nagyon rövid, tömör, de informatív anyagokat tervezünk a hallgatókat érintő legfontosabb témákban, mint a plágium vagy a hivatkozás készítés. Ezek a rövid tananyagok egyrészt illeszkednek a jelenlegi hallgatók igényeihez, másrészt abban is segítenek, ha valaki számára nagyon gyorsan van szükség megbízható információkra egy adott témában.

- Az oktatásban résztvevő kollégák folyamatos belső továbbképzését, illetve az egymástól való tanulás biztosítását a belső workshop-szerű alkalmak, oktatások szervezésével segítjük elő. Ezentúl új honlapunkon az egyetemi oktatásban jól használható új oktatási módszereket, technológiákat, szoftvereket, alkalmazásokat összegyűjtjük és rövid leírásokkal látjuk el – ezzel is segítve elterjedésüket az egyetemi oktatók körében.
- Továbbra is célunk az oktatás módszereiben és tematikájában relevánsan felhasználható újdonságok megtalálása és bevezetése. 2017-től néhány kurzusunkba beemelünk egy 90 perces tanulásmódszer-tan tréninget, amelyet vendégoktatóval együttműködve egy tanóra keretében tartunk, ezzel is segítve a hallgatók tanulási folyamatait.

Minőségirányítás

A stratégiai tervünk a minőségi szolgáltatások építését jelölte meg egyik határozott célként, amit a PDCA szemlélet teljeskörű érvényesítésétől várunk. Ez a TQM alapú, folyamatszempléletű irányítási rendszer hatotta át és jellemezte a könyvtár működését az elmúlt évben is.

A minőségbiztosítás területének előző évi beszámolója végén éves célokat határoztunk meg, s a jelen beszámoló ezek mentén összegzi a 2016-os évet.

A minőségfejlesztési projektben vállalt feladatainkat teljesítettük

A minőségfejlesztési projektünk 2015 októberében indult és feladatait 2016. április végéig ütemezte. A projektben hét munkacsoport dolgozott nagyon szoros menetrendet követve. Mindezeket a munkálatokat egy külső konzulens, Ficzkó Zsuzsanna segítette.

A projekt fő célkitűzéseiként a minőségirányítási rendszerünket kívántuk a szervezeti átalakulás után újra lendületbe hozni, átlátható és frissített dokumentációval segíteni a működést. Rövid távú célként pedig a legnagyobb könyvtári elismerés a Könyvtári Minőségi Díj elnyeréséhez szükséges pályázati anyag összeállítását tűztük ki.

- A **Stratégia - elemző munkacsoport** a stratégia-készítés teljes folyamatát végezte, az első lépésektől (adatgyűjtés, elemzés) a dokumentum elkészítéséig és hitelesítéséig. Ennek eredményeképpen megszületett a DEENK stratégiai terve, mely a 2016-2020-ig terjedő időszak célkitűzéseit tartalmazza.
- A **Működésfejlesztő csoport** célul tűzte ki, hogy minden olyan kérdést, ami a könyvtár működését gördülékenyebbé teszi, megvizsgál és javaslatokkal egészíti ki. Elvégzett feladataikban a könyvtári szabályzatok és a humánerőforrás-stratégia felülvizsgálata került fókuszba, különös tekintettel az ösztönző rendszerre és motivációra.
- A **Partnerkapcsolat - kommunikáció munkacsoport** a kommunikációs folyamatainkat azonosította, vizsgálta, tervezte és működtette. Tevékenységei során formálta a könyvtár arculatát, továbbfejlesztették a könyvtár kommunikációs rendszerét és csatornáit. A partneradatbázisban a partnereinkkel való kapcsolattartást és a média megjelenéseket szervezetteren dokumentálták.
- Az **Eredmény kritérium munkacsoport** a mérhető tevékenységeinket (teljesítménymutatók, szolgáltatási normák) és a benchmarking tapasztalatainkat gyűjtötték össze, valamint költséghatékonysági vizsgálatokat végeztek több területtel kapcsolatban. Foglalkoztak ezentúl szolgáltatások tervezésének kérdésével is, amibe a használókat is bevonták.
- A **Folyamat-menedzsment, audit csoport** a folyamatok rendszerében való gondolkodás, a folyamatközpontúság megvalósításának első lépéseként a könyvtárban zajló folyamatokat azonosította és teljes körűen számba vette. Elkészült a DEENK folyamatleltára és minden folyamatunk, valamint az ezzel kapcsolatos dokumentációnk egy erre a célra létrehozott, látványos honlapon kapott helyet.

A folyamatleltár nem lezárt, hanem a változásokat követő, bővülő lista. A folyamatokkal kapcsolatos feladatok ellátását a felkért folyamatgazdák végzik.

A **Primer kutatások csoportja** a következőkkel kapcsolatban végzett méréseket.

- Felhasználók (felhasználói elégedettség-mérés)
- Munkatársak (dolgozói elégedettség, belső kommunikáció)
- Partneri kör
- Innovációs szolgáltatások, valamint a munkatársak között a munkába belépő és kilépő interjúkat is lebonyolítottak és dokumentáltak.

A fentiek során 8 mérés összesen 2 581 válaszadójától származó információt dolgoztak fel és elemeztek.

Az **Innovációs munkacsoport** feladata volt az innovációs folyamat leírása, a három pályázati terület innovatív szolgáltatásának részletes vizsgálata és a Minőségi Díj pályázati anyagának összeállítása.

A minőségfejlesztési projektben vállalt feladatainkat maradéktalanul megvalósítottuk, a projekt eredményeképpen a csoportok csapattá értek és a projekt a folyamatokon keresztül a könyvtár valamennyi munkatársának a mindennapjaiba beépült.

Szervezeti önértékelést végeztünk a DEENK-ben.

A Könyvtári Tanács döntése értelmében a DEENK 2016-ban megvizsgálta működését, s elvégezte a szervezeti önértékelést. Az önértékelés a szervezeti átalakulás után egyfajta tükröt emel elénk, ami a működésünk valamennyi területét nagyító alatt átvizsgálja, másrészt pedig kitűnően alkalmas arra, hogy a minőségfejlesztési projekt eredményeinek összegzését, további beavatkozási igényeket, lehetőségeket megmutassa a vezetőségnek és az egész szervezetnek.

Újszerű volt ez az idei szervezeti önértékelés a 2010-hez képest. A szakmai szempontok értékeléséhez ugyanis a DEENK egy saját útmutatót készített azzal a céllal, hogy abban az egyetemi könyvtárra jellemző értékelési szempontok is kellő hangsúlyt kapjanak. Az útmutató az értékelés folyamatának előkészítésében és az értékelők munkájának megkönnyítésében is segítette.

Az összegző dokumentum az egységes értékelési segédletek felépítése szerint mutatta be az értékelők megállapításait. Minden egyes alkritérium esetében pontosan megjelölte az erősségeket, a fejlesztendő területeket, melyet javaslatok egészítettek ki vizsgált kérdéskör vonatkozásában.

Az önértékelés eredményeként a könyvtár **lényegesen magasabb pontszámot kapott**, mint a 2010-es legutóbbi önértékelés során. A vizsgálat eredményei alapján a Minőségirányítási Tanács, a vezetés utasítására meghatározta és elfogadta a következő három év minőségfejlesztési céljait.

A minőségkultúra terjesztése érdekében több szakmai napot, továbbképzéseket, tréningeket szerveztünk a vezetőség és a munkatársak részére. Elmondhatjuk, hogy mindezek eredményesnek bizonyultak, amit a munkatársak is alátámasztottak kérdőívben adott válaszaikban.

Beadtuk a Könyvtári Minőségi Díj pályázatát

A DEENK három innovatív szolgáltatását, az iDEa Tudósteret, a Debreceni Egyetemi Kiadó elektronikus jegyzeteit és a tudományos folyóiratok online megjelenését biztosító rendszert, a Métiiszt mutatta be pályázatában.

A benyújtott dokumentáció és a szakértői vélemények alapján a Könyvtári Minőségügyi Bizottság tett javaslatot az Emberi Erőforrások minisztere számára, aki úgy döntött, hogy 2017-ben a legrangosabb szakmai elismerést – egyetemi könyvtárak közül elsőként – a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára kapja meg. A minőség iránti elkötelezettségünket mutatja, hogy könyvtárunk volt az első, amely 2011-ben elnyerte a Minősített Könyvtár címet, amely egyik előfeltétele volt a mostani sikeres pályázatnak.

Minőségfejlesztési terveink a 2017-es évre

Éves cél: A MIT által elfogadott és az első évre meghatározott minőségfejlesztési célok végrehajtása.

A Minőségirányítási Tanács három évre határozta meg a minőségfejlesztési célterületeket, amelyeket folyamatosan megvalósítandó célokra bontott. Az egy éven belül megvalósítandó célokhoz a feladatokat pontosan meghatározta, a felelősöket és közreműködőket kijelölte, a határidőket, valamint az indikátorokat megjelölte.

Éves cél: A könyvtárunkban működő valamennyi folyamatunk felülvizsgálata.

A DEENK folyamatait a teljes körű számbavétel és leírás után átvizsgáljuk és elemezzük annak tükrében, hogy valóban a leírás alapján és megfelelően működik-e az adott folyamat.

A DEENK-ben azonosított folyamatok:

- 32 főfolyamat,
- 115 alfolyamat,
- 76 db standard, részletes leírás, ami megtalálható a Debreceni Egyetem elektronikus Archívumában is.

Éves cél: Minősített Könyvtári cím pályázatára felkészülés, pályázat benyújtása.

2017 kiemelt feladata a **Minősített Könyvtári cím** pályázat feltételeinek ismét megfelelni, ezt a címünket megújítani és a pályázat anyagát összeállítani. Ez a cím a minőségirányítás módszereinek alkalmazásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó könyvtárak elismerése.

A pályázat fő eleme a Könyvtári Minőségügyi Bizottság által közzétett Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer (KKÉK) szerint elkészített részletes önértékelés. Az általunk 2016-ban lebonyolított önértékelést felülvizsgáljuk és az előírt kötelező, ill. ajánlott dokumentumainkat a pályázati feltételeknek megfelelően rendszerezük.

Kommunikáció, rendezvények, marketing

A DEENK Kommunikációs és marketing csoportja (Ccom) 2016-ban az egy évvel korábban lefektetett alapelvek mentén folytatta a DEENK egész szervezetén átívelő, egységes kommunikáció megteremtésére vonatkozó feladatait. A kommunikációs koordinátor által irányított önkéntes munkatársi csoport tagjai alkotják a MIT Partnerkapcsolat-kommunikáció munkacsoportját, teremtik meg a belső és külső kommunikáció kereteit és összefogják a könyvtár különböző rendezvényeit.

Az elmúlt év folyamán pontosítottuk a Ccom szervezetben betöltött szerepét és funkcióját. Eszerint a csoport feladata, hogy azonosítsa, biztosítsa és működtesse a szervezeten belüli és kívüli **kommunikációs csatornákat**, kidolgozza és a koordinálja a **kapcsolódó folyamatokat**, segítse a szervezet többi részét **kommunikációs feladatainak ellátásában**. Célkitűzéseinket és feladatainkat az éves kommunikációs tervben rögzítettük, melynek legfőbb irányait a 2016-ban elvégzett kommunikációs felmérés és a szervezeti önértékelés következtetései jelölték ki.

A Ccom működése és szervezete 2016-ban

Az elmúlt évben tovább pontosítottuk a csoport strukturális felépítését, működésének kereteit. A Ccom tevékenységét **feladat-alapon** osztottuk fel, melyeket felelősökhöz rendeltünk. A felelősök a koordinátor irányításával dolgozták ki a vonatkozó feladatokat és a hozzájuk kapcsolódó folyamatokat, valamint gondoskodnak az adott feladatkör működtetéséről.

A csoporton belül a következő önálló feladatkörök különülnek el:

- Ccom stratégiai tervezés,
- Minőségirányításhoz kapcsolódó feladatok,
- Felhasználó tájékoztatás (hírlevelek, tájékoztatók, feliratok stb.),
- Rendezvények szervezése: ad hoc és állandó rendezvények koordinálása,
- Belső információs lap, a Szabadpolc szerkesztése,
- Szociális média és külső médiafelületek.

Minőségirányítással kapcsolatos tevékenység

A tevékenységünk meghatározó részét 2016-ban a minőségirányításhoz kapcsolódó feladatok tették ki. A kommunikációs koordinátor és Ccom két tagja alkotja a MIT vonatkozó munkacsoportját, melynek kiemelt feladata a minőségpolitika és a minőségcélok megfelelő kommunikációja, a partnerkapcsolatok építése, a kapcsolódó folyamatok kidolgozása, működtetése.

A munkacsoport keretei között dolgoztuk ki a kommunikáció és rendezvényszervezési feladatokhoz kapcsolódó **alap és támogató folyamatokat**, melyek azóta áttestek egy felülvizsgálaton is. A folyamatok ki-és átdolgozása meghatározott menetrend szerint folyik. A Folyamat-menedzsment, audit csoporttal való aktív kapcsolatot a Ccomban is szerepet vállaló munkatárs biztosítja.

A könyvtár formális **tájékoztatói rendjét** is e munkacsoporton belül kidolgoztuk ki. Ebben részletesen lefektettük a szervezeten belüli fentről-lefelé, ill. letről-felfelé irányuló tájékoztatás folyamatát, amit azóta is sikerrel alkalmazunk.

Különös hangsúlyt fektettünk az egy évvel korábban létrehozott **partner-adatbázisunk**, a ContAct fejlesztésére. A kezdetben használt szoftver (MS Access) kötöttségeinek áthidalása érdekében tesztelés alá vontunk egy

ingyenes CRM* alkalmazást. Az eddigi tapasztalatok biztatóak, a 2017-es év folyamán megkezdjük az adatok nagyobb arányú betöltését a rendszerbe, hogy átfogó értékelést folytathassunk.

A teljes Ccom bevonásával kezdtük el egy komplex vállalatirányítási szoftver, a Bitrix24 könyvtári környezetben való alkalmazásának lehetőségét is. A 30 napos próbaidőszak tapasztalatait egy összegző dokumentumban rögzítettük.

Ugyancsak kiemelt feladatunk volt ebben az évben a könyvtár által használt **kommunikációs csatornák felülvizsgálata**. A vizsgálat során célcsoport-típus szerint rendszereztük és pontosan definiáltuk a könyvtár által használt 16 különböző kommunikációs csatornát.

Könyvtári arculat kiépítése

A DEENK struktúraváltásának egyik fontos aspektusát az egységes könyvtár-arculat megteremtése jelentette. Ennek érdekében kezdtük meg még 2015-ben az egységes brand kidolgozására és fokozatos bevezetésére vonatkozó munkát. 2016. első felében megtörtént a **terekhez kapcsolódó** feliratok lecserélése a hét könyvtár mindegyikében. Az év második felében pontosan kidolgoztuk a komplex feliratrendszer **gyűjteményekhez** kapcsolódó részének alapvetéseit, s elkezdtük a volumenében jóval nagyobb csere végrehajtását.

2016-ban a DEENK által használt/készített dokumentumok és kiadványok már e közös arculat szerint készültek. A Ccom-on belül külön munkacsoport feladata az arculati portfólió (feliratok, dokumentumok, névjegyek stb.) elkészítése és a kapcsolódó folyamatok kidolgozása. A portfólió kialakítását, csakúgy, mint a Ccom többi tevékenységét az anyagfelhasználás és költségfedezet pontos nyilvántartása és maximális mértékű optimalizálása egészíti ki.

Külső és belső kommunikáció szervezése

A belső kommunikáció

A könyvtáron belül használt kommunikációs csatornák közül 2016-ban határozottan megnőtt a belső online hírújság, a **Szabadpolc** szerepe. Az év elején bevezetett új szerkesztési alapelvek eredményesnek bizonyultak: a lap a korábbi évekhez képest rendszeresebben, állandóbb tartalommal jelent meg. 2016-ban összesen 9 szám.

Ennek köszönhetően a Szabadpolc, a földrajzilag széttagolt intézményen belüli kommunikációs folyamat egyre fontosabb elemévé vált. Amellett, hogy a kiemelt helyet kapott a már említett tájékoztatási rendben, a könyvtári működés monitorozásának, a **stratégiai célok megvalósulása mérésének** fontos eszközét jelenti. E funkcióbeli fejlődés az egyik fontos oka, hogy 2017 elején elkezdtük a lap teljes átalakítására vonatkozó tervezést, annak érdekében, hogy sikerrel tehesen eleget a vele szemben támasztott igényeknek. A fejlesztések a kommunikációs felmérés, a szervezeti önértékelés és stratégiai problémaelemzés adataira alapozva indulnak meg.

A korábbi évekhez képest stabilizálódni látszik a könyvtáron belüli **informális kommunikáció** kérdése is. Számos egyéb próbálkozás mellett 2015 elején egy zárt Facebook-csoportot is létrehoztunk. A kezdeti bizonytalanság után 2016-ban meglendült a csoport forgalma: mostanra 87 tagot számlál, vagyis a munkatársak 73%-a rendszeresen használja különböző tartalmak megosztására a kollégák körében.

A **Szakmai Kávéház** ugyancsak kiemelkedő fontosságú a belső információ-csere valamint a dolgozók szakmai továbbképzése szempontjából. Egy munkaügyi változás miatt az év felében kissé megtorpant a lendület, de ősszel újra beindítottuk a népszerű előadás-sorozatot. 2016. őzétől önálló Ccom-csoport gondoskodik a szer-

* Customer Relationship Management

vezésről és lebonyolításról. 2016 folyamán összesen 9 ilyen előadást szerveztünk, amelyhez átlagosan 20 munkatárs csatlakozott nézőként, sőt már külső előadóknak is teret adtunk. A program fejlesztésének rövidtávú tervei az előadások online közvetítésének megvalósítására irányulnak, annak érdekében, hogy a fizikai széttagoltság ellenére mind több munkatárs csatlakozhasson a belső továbbképzés ezen formájához.

Kommunikáció külső partnerekkel

A CRM fejlesztésének köszönhetően gördülékenyebbé vált a **partnerekkel való kapcsolattartás** és a vonatkozó információk elemzése. Az elmúlt évben több partnerünk irányában is erősödött az együttműködés, s új partnerkapcsolatokat is kialakítottunk. Közös szervezett programok révén szorosabb lett az együttműködésünk a Debreceni Egyetem Rendezvénykoordinációs és Alumni Központjával, a Sajtóirodával, és a Méliusz Juhász Péter Könyvtárral. Szintén közös program szervezése révén alakítottunk ki közvetlen kapcsolatot Partiumi Keresztyén Egyetemmel és az Alkotópont Grafikai Műhellyel. E kapcsolatokat a jövőben fenntartani és mélyíteni igyekszünk. A partnerkapcsolatok bővítését pedig az eddigiekhez hasonló intenzitással kívánjuk folytatni. Az egyetem más egységei is rendszeresen működnek együtt a könyvtárral kommunikációs és marketingfeladataik ellátása során.

Az egyetemi Sajtóirodával továbbra is gyümölcsöző kapcsolatot ápolunk. A könyvtár sajtómegjelenéseiért felelős egyetemi egység révén a tavalyi évben 51 hosszabb-rövidebb híradás jelent meg a DEENK-ről. Amellett, hogy ez a szám a korábbi éveknek csaknem négyszerese, a médiamegjelenések **minőségi változása** is megfigyelhető: az írott híradások mellett növekedett a videók és rádióinterjúk száma. Szintén fontos változás, hogy a helyi és regionális sajtón kívül többször megjelentünk az országos, sőt a határon túli médiában is.

2016-ban újraszabályoztuk a **könyvtári hírlevelek küldésének** folyamatát. Az új rendszer szerint központilag egységes és pontosan nyilvántartott kommunikáció folyik az olvasók által egyik legtöbbet használt csatornán: 2016-ban 55, formailag egységes, kétnyelvű hírlevélben tájékoztattuk a felhasználókat a könyvtár rendezvényeiről, szolgáltatásairól, aktuális híreiről.

Már két éve annak, hogy a DEENK egyetlen **Facebook oldalt** működtet. A közösségi média e legfontosabb csatornáján mostanra határozott követő-táborunk alakult ki: 2016 végén már több mint 1 600 követővel tartjuk a kapcsolatot. A Facebook által szolgáltatott statisztikai adatok alapján pontos képet alkothatunk az itteni célcsoportról, annak preferenciáiról. Az FB oldal a könyvtári kommunikáció integráns része, ami fontos szerepet játszik a felhasználóinkkal és partnereinkkel való kapcsolattartásban.

Továbbra is megjelentetünk cikkeket az Egyetemi Élet c. egyetemi lapban. 2016-ban összesen 15 írásunk jelent meg a **deenk.hu** és **deenk iDEál rovatokban**. Ez utóbbit áprilisban a lap szerkesztői megszüntették, így az egyetem példamutató oktatóit bemutató interjúkból csupán négy jelenhetett meg. A lappal való kapcsolatunk gyümölcsöző, s a jövőben is rendszeresen jelenünk meg az egyetem immár fél évszázados újságjában.

Rendezvények

2016-ban jelentősen megugrott a rendezvények szervezésével kapcsolatos aktivitásunk. Az évet elsődlegesen a könyvtár alapításának 100., valamint az 56-os forradalom szintén „kerek” évfordulója határozta meg. Ezek mellett azonban több kisebb rendezvényhez kapcsolódtunk és újakat is létrehoztunk hagyományteremtő céllal.

100 év könyvtár – centenáriumi rendezvénysorozat

A jeles évfordulóról egy három eseményből álló, egész éven átívelő programsorozat keretei között emlékeztünk meg. A 2015-ös könyvajánló sikerére építve **újabb ajánlót** állítottunk össze, amiben az elmúlt évszázad egy-egy évtizedét leginkább jellemző munkákat válogattunk a DEENK teljes gyűjteményéből, így idézve meg a könyvtár

fennállása óta eltelt száz évet. Februártól decemberig összesen 1320 könyv került az ajánlókra, amelyeket összesen 5 581 alkalommal kölcsönöztek/hosszabbítottak.

A szeptemberben megrendezett **A Könyvtár napja** c. eseményen a minisztérium, a könyvtári szakma és az egyetem rangos képviselői tartottak előadásokat. A kiváló beszédekben nemcsak a DEENK múltját, de jelenét és jövőbeni terveit is elismerő szavakkal illették. A nagyszabású eseményen több, mint 200 vendég jelent meg.

A centenáriumi programsorozat keretei között rendeztük meg a Debreceni Akadémia Bizottság Irodalom-és Nyelvtudományi Szakbizottságával közös harmadik **konferenciánkat** decemberben. A multidiszciplináris jellegű konferencia témája az archívumok jövőjét vizsgálta, az ország elismert szakemberei tolmácsolásában.

Az ünnepséghez kapcsolódva megjelentett **100 év tükre** című kiadványt a Könyvtár napján mutattuk be a közönségnek.

1956 hatvanadik évfordulója

A jeles esemény alkalmával közös program kidolgozásába kezdett Debrecen városa, a Méliusz Juhász Péter Könyvtár és a Debreceni Egyetem. Az egyetemi rendezvények szervezését az általános rektorhelyettes irányításával a DE Rendezvénykoordinációs és Alumni Központja, valamint a DEENK végezte. A könyvtár gyűjteménye adta az alapját az Alkotópont Grafikai Műhely által tervezett installáció tematikájának. A szervezési és tervezési feladatok meghatározó része esett a könyvtárra, melynek eredményeként szoros kapcsolatokat alakítottunk ki a Központtal és más városi szervezetekkel egyaránt.

A bemutatott installáció sikerét mutatja, hogy november végén a Partiumi Keresztény Egyetemen is felállították, ahol ugyancsak nagy népszerűségnek örvendett. A határon túli intézménybe való átszállítás teljes egészében a DEENK szervezte meg és hajtotta végre a Rektori-Kancellári Kabinet támogatása mellett.

További rendezvények

Az év folyamát több kisebb rendezvényt szerveztünk, melyek közül többet 2016-ban indítottunk újtárra. **Lélekmelengető** néven könyvtári zenei program született, melyet két alkalommal rendeztünk meg az év végéig. Csatlakoztunk a **Posztolj verset az utcára** programhoz és márciusban a **48-as teaház** keretei között idéztük meg a forradalom korát. Tovább folytatódott a **Műszaki teaház és Műszaki kamarakiállítás** nevű programsorozat, melyek során 8 előadást és kiállítást szerveztünk a Műszaki Könyvtárban. Október végén újra csatlakoztunk a **Nemzetközi Open Access hét** eseményeihez. Jelen voltunk a **DExpo-n** és decemberben **jótekonysági könyvgyűjtést** szerveztünk a Debreceni Hősökkel és a DETEP-pel közösen, amiből különleges könyv-karácsonyfát is építettünk.

Tisztelettel meghívjuk

az egyetemi könyvtár
fennállásának
100 éves
évfordulójára szervezett

A Könyvtár napja

c. ünnepi eseményre,

2016. szeptember 30-án

a Debreceni Egyetem
Főépületében.

Kérjük, hogy részvételi szándékát szíveskedjék jelezni 2016. szeptember 25-ig a <http://100ev.deenk.hu/registracio> oldalon. Köszönjük!

PROGRAM

10.00 - 10.30 REGISZTRÁCIÓ AZ AULA ELŐTERÉBEN

10.30 - 12.30

ÜNNEPI ÜLÉS

AULA

Prof. Dr. Javor András általános rektorhelyettes a Könyvtári és Kiadói Bizottság nevében köszönti a megjelenteket

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán rektor megnyitó beszéde

Köszöntő mond Dr. Maruzsa Zoltán az Oktatási Hivatal elnöke

Köszöntő mond Dr. Kenyéri Katalin igazgatótanácsadó (EMMI)

Ramháb Mária, az Információs és Könyvtári Szövetség elnöke ünnepi beszéde

A könyvtár, ahogy az olvasók látták

Prof. Dr. Bartha Elek oktatási rektorhelyettes visszatekintése

A DE Zeneművészeti Karának zenés köszöntője

Emlékéremek és emléklapok átadása

100 év könyvtár

Karácsony Gyöngyi főigazgató ünnepi gondolatai

Prof. Dr. Bács Zoltán kancellár záró szavai

12.45 - 14.30

FOGADÁS

DISZKURZUS

14.30 - 15.00

KÖNYVBEMUTATÓ ÉS KIÁLLÍTÁS

DEENK BTEK NAGYOLVASÓ

Visszatekintés az elmúlt száz évre

Dr. Virágos Márta előadása

Kiállítás megnyitása

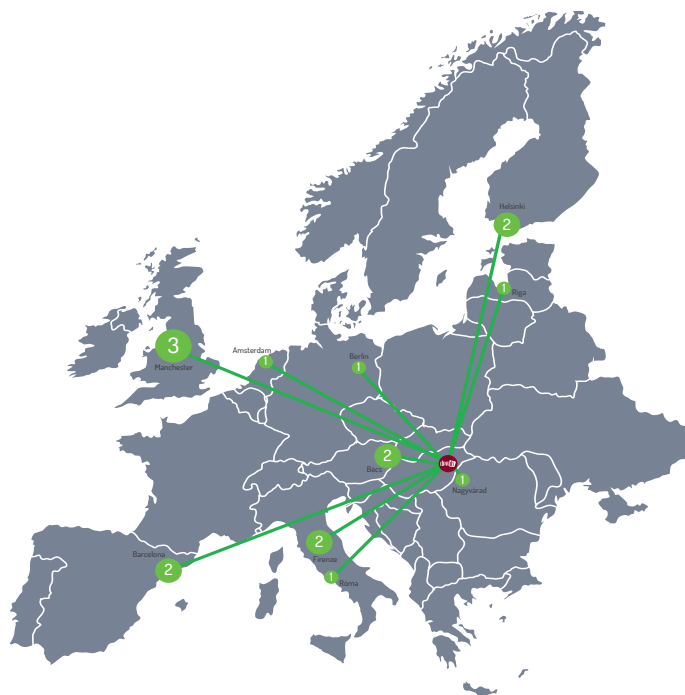
Prof. Dr. Csernoch László tudományos rektorhelyettes

Meghívó A Könyvtár napjára

Tudományos kommunikáció és szakmai kapcsolatok

A korábbi évekhez hasonlóan 2016-ban is nagy gondot fordítottunk szakmai ismereteink bővítésére, kapcsolataink ápolására: 33 munkatársunk összesen 51 alkalommal vett részt hazai szakmai fórumon, egyeztetésen és konferencián. Négy kollégánk előadóként szerepelt a Networkshop programjában és az MKE Vándorgyűlésén is képviseltük magunkat.

2016-ban minden korábbinál több munkatárs vett részt külföldi úton: 16 munkatársunk 10 országban bővítette szakmai tapasztalatait az Erasmus+ és más programok keretében.

A DEENKdolgozónak külföldi útjai 2016-ban

Tudományos publikációk

1. Petró, L.: A százéves könyvtár: A DEENK centenáriumi ünnepe – és ami mögötte van. Könyvt. lev/lap 28 (12), 0-1., 2016.
2. Virágos, M.: A Kenézy-villából az Élettudományi épületbe: Egy orvosi gyűjtemény elhelyezésének fél évszázada. Orv. kvt 13 (4), 12-13., 2016.
3. Karácsony, Gy.: Centenáriumi gondolatok: 100 év margójára. Debr. szle 4 361-372., 2016.
4. Bátfai, E., Lakatos, R., Molnár, G., Takácsné Bubnó, K.: BPMN 2.0 a könyvtári minőségbiztosításban Tud. Műsz. Táj 63 (8), 305-316., 2016.
5. Grosvenor, I., Pataki, G.: Terek, érzékek, érzelmek és oktatás: Egy neveléstörténeti megközelítés. In: Oktatás és fenntarthatóság / szerk. Fehérvári Anikó, Juhász Erika, Kiss Virág Ágnes, Kozma Tamás, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest, 79-100, 2016.
6. Pataki, G.: Az egyetemi nyilvánosság szinterei- Közösségek és állampolgári kultúra. In: Oktatás és fenntarthatóság / szerk. Fehérvári Anikó, Juhász Erika, Kiss Virág Ágnes, Kozma Tamás, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest, 503-526, 2016.
7. Bátfai, E., Lakatos, R., Molnár, G., Takácsné Bubnó, K.: BPMN 2.0 a könyvtári minőségbiztosításban. In: Networkshop 2016 / szerk. Mikusné Sárvári Klára, NIIF, Budapest, [8], 2016
8. Bátfai, E., Csüllög, M., Orbán, A.: DUPress nyílt hozzáférésű e-jegyzetek. In: Tud. Műsz. Táj 63 (11), 415-427., 2016.
9. Bátfai, E., Fehér, P.: E-olvasás vagy hagyományos – kutatás közben. In: Networkshop 2016 / szerk. Mikusné Sárvári Klára, NIIF, Budapest, [5], 2016.

Szakmai tervek 2017-re

- Tovább szeretnénk javítani a belső kommunikáció lehetőségeit, ezért a Szabadpolc és a Szakmai kávéház fejlesztése elsődleges szerepet kap. A lap szerkesztési gyakorlatának további finomításával, az aktuális tartalom becsatornázásával, valamint a technikai változtatások segítségével szeretnénk elérni, hogy ne csak népszerű, de a vele kapcsolatban kialakult stratégiai igényeknek is maradéktalanul képes legyen megfelelni.
- A Szakmai kávéház tematikus sokszínűsítése, valamint határozottabb előadás-paletta kialakítása már zajlik. Az online közvetítés első tesztjei jól sikerültek, további – elsősorban technikai – finomításokat azonban el kell még végezni. Célunk, hogy 2017 végére ne csak DEENK-en belüli szakmai fórumként funkcionáljon, hanem az egyetemi, sőt országos körben is elérhetővé váljon.
- Tovább finomítjuk a Ccom feladat-alapú struktúráját, működését.
- Kommunikációs támogatást nyújtunk a Minősített Könyvtári cím megszerzéséhez szükséges munkához
- Tovább építjük a belső partner-adatbázist, s meghatározzuk a felelősök körét, szerepét.
- Folytatjuk a könyvtári brand kiépítését, a DEENK portfóliójának teljes kidolgozását.
- Új alapokra helyezzük a rendezvények Ccom-on belüli szervezésének folyamatát.

Debreceni Egyetemi Kiadó (DUPress)

Munkánkat az Egyetemi Kiadói Szabályzat és a DEENK új stratégiájának megfelelően, a tavaly felvázolt több éves szakmai tervünk mentén végeztük. Nagy hangsúlyt fektetünk a nálunk megjelent könyvek hosszútávú elérhetőségének biztosítására. Szolgáltatásaink hatékonyságát folyamatosan vizsgáljuk és fejlesztjük, egyben törekszünk a minőségi és költséghatékony működésre.

Támogatjuk az egyetemi polgárokat a **nyílt hozzáférésű tudományos publikálásban**, szabályozott publikálási lehetőséget nyújtva számukra; továbbá többféle szinten aktív résztvevője vagyunk az egyetemi oktató-, tehetőségondozó munkának és segítjük a tudományos műhelyeket.

Könyvkiadási stratégia

Könyveink színvonalát változatlanul kettős szakmai lektorálás biztosítja. A karok igényeinek megfelelően ütemezett jegyzetkiadás mellett nagy súlyt helyezünk az **ismeretterjesztő- és szakkönyvkiadásra**. Jelentős számú oktatói, intézeti megkeresés sarkall erre bennünket, valamint biztosítani kívánjuk könyvsorozataink folyamatos megjelenését is. Ehhez jó alkalmat nyújtott a Nemzeti Kulturális Alap Könyvkiadás Kollégiumának kiadói programra kiírt pályázata. A támogatás elnyerésével erősíteni tudjuk szakterületi és multidiszciplináris könyvkiadásunkat.

Működési környezet

A könyvtár minőségbiztosítási munkája többszörösen átszötte ezt az évünket is: két innovatív elektronikus szolgáltatásunkat mutattuk be a Minőségi Díj pályázatban, aktívan részt vettünk a minőségbiztosítási csoportmunkában és folytattuk folyamataink optimalizálását.

Kiválasztottuk és már teszteljük azt az **integrált nyomdai programot**, ami összehangoltabbá és hatékonyabbá teszi részlegeink munkáját. Raktárainkat készletező programmal tartjuk naprakészen. Komoly raktározási kihívást jelentett, hogy 2016 nyarán bezárt a "Sziget" könyvesbolt az Egyetem téri campus-on, ahonnan 11 794 példányból álló **bizományosi készletet** kaptunk vissza. A helyi forgalmat átereltük a reprográfiába, valamint kiárusítást és selejtezést tartottunk, hogy a készletet egyensúlyban tudjuk tartani.

A DUPress **gépparkját** életciklusukon túlfutott, zömében irodai gépek alkotják. Szolgáltatásainknál (reprográfia, nyomda) sarkalatos pont az ügyfelek bizalmának megnyerése és megtartása mind a színvonal, mind az ár tekintetében. A bevételeket korlátozza és hitelünket rontja a géppark szakaszos működése, kevesebb munkatárssal növekvő igényt kell kiszolgálnunk. 2016-ban megvizsgáltuk, milyen kisebb, de egyben költséghatékonyabb gépállománnyal tudnánk működni és felkészültünk a szükséges megújulásra.

Kiadói tevékenység

Kiadónk az egyetemi oktatást és tudományos kutatást több szinten szolgálja.

A **könyvkiadás** tekintetében az egyetemi órakiosztás/újraosztás érezhetően befolyásolja a megjelenések típusát is: idén 14%-kal több utánnomásra volt igény, ezzel egyidőben kevesebb új kiadású címünk jelent meg. Növekszik szakkönyv (29%) és e-jegyzet (36%) megjelenésünk száma és három új sorozattal gazdagodtunk, így összesen 18 élő könyvsorozatunk van, amiken belül ebben az évben 7 címet adtunk ki. 2016-ban összesen 12 648 példányt jelentettünk meg, ami 443 565 ezer oldal nyomtatását jelenti.

Elektronikus jegyzeteink már 5 kar hallgatóit segítik a tanulmányaikban. Az e-jegyzetek a konkrét, félélévekhez kapcsolódó oktatási hasznon túl transzparenssé, kontrolláltá és aktuálissá teszik az adott kar jegyzetkínálatát;

a leendő egyetemi hallgatók számára vonzerővel bír, hogy a képzéshez kapcsolódó kötelező irodalom egyre nagyobb hányada férhető hozzá szabadon.

Elérkezettnek láttuk az időt az elektronikus-jegyzet szolgáltatás felülvizsgálatára is: SWOT elemzést és széleskörű kérdőíves felmérést végeztünk. Elektronikus-dokumentum használati kérdőívünkre kapott válaszok alapján látható, hogy a hallgatók örömmel tanulnak e-formátumú anyagokból is. Preferenciájuk elsősorban fizikai okok (pl. hozzáférhetőség) miatt él; egyelőre azonban a papírformát hatékonyabbnak tartják. Szerintünk a PDF-letöltések nagy aránya is ezt jelzi, miután valószínűleg a hallgatók kinyomtatják a könyveket, ugyanakkor egyes jegyzetek letöltései már azt mutatják, hogy a használatuk eltolódik az e-könyvek (epub, mobi) felé.

Az egyetemi oktatás trendjei, valamint a megrendelői és felhasználói tapasztalatok fényében úgy látjuk, hogy a DUPress e- jegyzeteknek helye van az egyetemi oktatásban, az egyetemi- könyvtári publikálási szolgáltatásban.

A felmérések eredményei alapján látható, hogy milyen változtatások szükségesek a jelenlegi e-könyveken, elektronikus oktatási anyagokon ahhoz, hogy a tanulás hatékonysága legalább olyan jó legyen, mint a papír alapú párjuk esetében.

Folyóiratkiadás a Métisz 2.0-ban

A Métisz 2011-es létrehozásakor a célunk egy olyan Open Journal Systems (OJS) alapú platform biztosítása volt, amivel hatékonyan segíthetjük az egyetemen folyó tudományos munkát. Ezt a célt a többféle tudományterületet (irodalomtudomány, jogtudomány, neveléstudomány, szociológia, műszaki tudomány) képviselő folyóiratainkkal és az egyetemi hallgatók tehetséggondozását és tudományos munkáját támogató szoftverünkkel, valamint a hozzá kapcsolt adminisztrációs és módszertani ügyfélszolgálatunkkal valósítottuk meg.

Részletes SWOT analízis segítségével a szerkesztőségekkel közösen vizsgáltuk, milyen irányba fejlesszük tovább a platformot. A fejlesztési céljainkat jól segíti a 2016 nyarán megnyert FP7 Post-Grant Open Access Pilot pályázat.

A folyóiratok tipográfiai megjelenése mellett módszertani tanácsokkal is segítjük a folyóiratokat, ill. közreműködünk a tartalmuk különböző adatbázisokban való indexelési folyamatának gyorsításában is.

Könyvterjesztés

Az oktatóink könyveire folyamatos, stabil igény van nem csupán az egyetemi oktatásban, de az országos tudományos életben, valamint az alumni és szakmai közösségekben is. Ezért különösen fontos, hogy ezek a munkák hosszú távon is elérhetőek legyenek. Országos disztribútorunkkal kiértékeljük az eddigi közös két év terjesztési tapasztalatait, amit árpolitikánk korrigálása is követett. Megvizsgáltuk továbbá szakkönyvkínálatunk tudományterületi lefedettségét (jelenleg 226 címmel vagyunk a magyar könyvpiacra), így láthatóbbá váltak a fehér foltok. Készülünk a webáruház-váltásra, előkészületként az országos terjesztésre szánt kínálatunkat metaadatoltuk.

A tavaly bevezetett **DEENK-en belüli terjesztés** mostanra a hallgatók között széles körűen ismertté vált, az aktuális jegyzet kínálaton túl is igényelnek az általunk kiadott könyvekből. Az egyedi utánrendeléseket néhány munkanapon belül tudjuk teljesíteni saját, digitális nyomdánkban.

KIADÁS SZERINT	
új kiadás	58
utánn nyomás	57
PoD	54

E-KÖNYVEK	
fenn tartott e-jegyzet	12
új e-jegyzet	3
szabadon letölthető	3

TÍPUS SZERINT	
jegyzet	78
szakkönyv	35
folyóirat	10
e-jegyzet	15
e-folyóirat	7

A DUPress kiadványai 2016-ban

A DUPress kiadványai által felölelt tudományterületek

Azonosító számok

Az egyetemi kiadványok azonosító-ügyintézését a DUPress végzi. A rajtunk keresztül kért azonosító számok is visszaesést mutatnak az új könyvek kiadásában, aminek mértéke leginkább az egyetemi ISBN tartomány esetében látványos (a korábbi év egynegyede). Az igényelt ISBN számok arányain belül viszont ellentétes irányú a változás: jelentős mértékben megnövekedett a DUPress kiadásában megjelenő könyvek aránya (2015: 37%, 2016: 73%).

Növekedés látható ezen felül az egyetemi elektronikus (2015: 35%, 2016: 52%) és az e-jegyzet-kiadás (a kiadó új címein belül: 2015: 5%, 2016: 8%), valamint a kiadó DOI (40%) kérésében is.

A 2015. január 1-jétől érvényes kiadói szabályzat értelmében megkapott új feladatunk egy szorosabb együttműködést is generált az OSZK ISBN Irodájával: közösen gondolkodtunk az egyetem fenntartható és normalizált köteles beszolgáltatásáról, amiért három lépést tettünk:

- 2016 novemberétől a DUPress által beszolgáltatott példányokból a hatályos kormányrendelet* szerinti DEENK példányt közvetlenül a könyvtár kapja, ami lényegesen lerövidíti a polcra-kerülés idejét.
- Az igénylésen túl rendszeres időközönként feltöltjük a megjelent elektronikus kiadványokat az OSZK Digitális Könyvtárába (egyetemi ISBN esetében is).
- Az egyetemi publikációk teljesebb disszeminációja érdekében egy példányt akkor is beküldünk, ha a rendelet értelmében a kiadvány kis példányszámúnak számít.

Mindezek eredményeként elmondható, hogy kötelezpéldány beszolgáltatási tevékenységünk az utóbbi években jelentősen javult.

Reprográfia

Részlegeink munkája egyre jobban összefonódik, idén a "Sziget" könyvesbolt bezárásakor (a zavartalan hallgatói jegyzetellátás érdekében) a reprografiába tettük át az Egyetem téri lokális terjesztést, egyben elindultunk a kiadói mintabolt megvalósítása felé. A tapasztalat azt mutatta, hogy jegyzeteinkre és szakkönyveinkre nagy, karoktól független igény van; számos visszatérő városi vásárlónk is lett.

* 60/1998. (III. 27.) Korm. rendelet a sajtótermékek kötelezpéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról

Reprográfiai pontjaink nyitvatartását dinamikus munkaszervezéssel biztosítottuk. E pontokon dolgozó munkatársaink részt vesznek az e-jegyzetek és a hagyományos jegyzetek, valamint a Métiszben megjelenő folyóiratok szerkesztésében is, illetve a nyári időszakban a könyvkötészeti munkában is besegítenek.

Könyvkötészet

Az elmúlt évben közel 34 ezer dokumentum készült el könyvkötészetünkben. A folyóiratok, könyvek, szakdolgozatok, disszertációk, tézisek mellett dobozok, fotóalbumok, névjegyek, oklevelek és tasakok is könyvkötőink tudását dicsérik.

Már hetedik évtizedében működő könyvkötészetünk gépeinek jelentős része nyugdíjas korú. Mind a szolgáltatásaink minősége, mind a technikai újdonságok megkövetelik műhelyünk gondos karbantartásán túl a géppark frissítését. Átgondoltuk és más könyvkötészetekben/nyomdákban kipróbáltuk, hogyan tudnánk az aranyozás, valamint a könyvragasztás munkafolyamatát megújítani. Reményeink szerint 2017. második negyedévében már új gépekkel dolgozunk.

Büszkén mondhatjuk, hogy szorgos és eredményes évet zártunk.

Szakmai tervek

Kiadónk széleskörű szolgáltatási palettáját a következő célok megvalósításával tervezzük fenntartani és javítani:

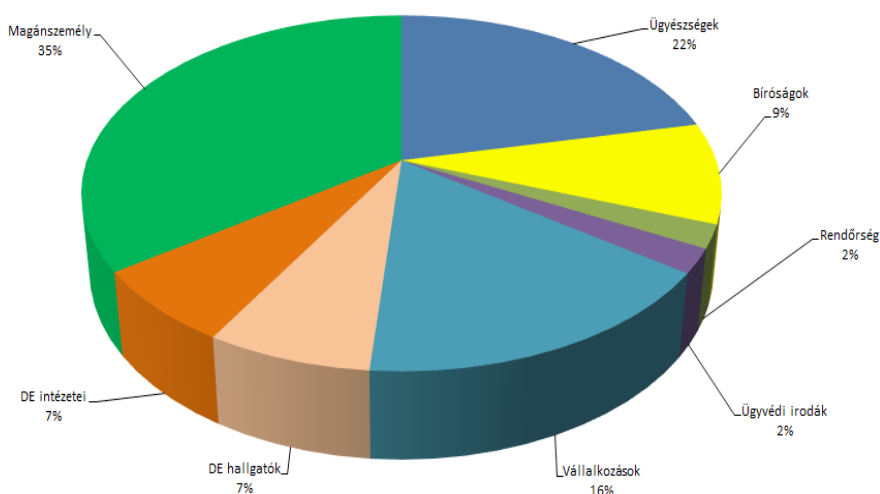
- Honlapunk korszerűsítését a DEENK új portáljához kívánjuk kötni. Az új felületünkön valós webáruházzal jelenünk meg.
- Folytatni kívánjuk az e-jegyzetek használatának részletesebb vizsgálatát, melynek eredményeit és a megrendelő karok igényeit figyelembe véve szolgáltatjuk jegyzeteinket.
- Az egyetem multidiszciplináris oktatási és kutatási eredményeinek országos megjelenését, valamint szakkönyvkiadásunk tudományterületi egyensúlyát kiadói szakkönyvpályázattal támogatjuk.
- Szakkönyvkiadásunkat éves kiadói katalógusban is láthatóvá tesszük.
- Könyvesbolt élményt is adó reprográfiai ponttá szervezzük az akadálymentes útvonalon is megközelíthető szolgáltatási helyünket.
- Megújuló nyomdai és könyvkötészeti gépparkunk lehetővé teszi, hogy az egyetem falain belül és kívül is fokozottabban hirdessük minőségi szolgáltatásainkat.

A Debreceni Egyetem Fordító Irodája

A Fordító Iroda 1972 óta áll a fordíttatni kívánó vállalkozások, intézmények és magánszemélyek rendelkezésére. A fordítási igények rendkívül változatosak: a jogi, közgazdasági szövegek mellett kutatási jelentések, a szaktudományok köréből biológiai, orvosi, műszaki és agrártudományi cikkek egyaránt szerepelnek munkáink között.

A fordításokat magas színvonalú egyetemi fordító munkatársak mellett az ország egész területén fellelhető szakfordítók köréből választjuk ki. A szakmai kihívásokat csak felsőfokú nyelvi- és szakmai képesítéssel rendelkező, több esetben anyanyelvi fordítókkal teljesítjük. Igény mutatkozik még a mindennapi, általánosabb jellegű szövegek – cég-bemutások, tájékoztató kiadványok, igazolások, bizonyítványok, oklevelek – fordítására is.

DEENK Fordító Iroda megrendelése 2017

Az irodák 42 nyelven vállal fordításokat. Fordításaink hivatalos fordítások, melyek pontos tartalmáról a szakfordítók felelnek, az elkészült fordításokat az iroda ellátja azokkal a formai elemekkel melynek segítségével a fordítás bármikor ellenőrizhető, visszakereshető. A megrendelők köre igen változatos: az egyetemi tanszékek és hallgatók mellett cégek, vállalkozások, bíróságok, ügyészségek, rendőrség, intézetek, ügyvédi irodák, hotelek, magánemberek, keresik szolgáltatásainkat.